

PROTOCOL D'ACTUACIÓ DE PROTECCIÓ D'INFANTS I ADOLESCENTS DAVANT LES VIOLÈNCIES EN L'ÀMBIT ESPORTIU

2025

CONSELL ESPORTIU DEL TARRAGONÈS Carrer Doctor Zamenhoff, 5, 43001 Tarragona

Índex

Presentació:	2
Justificació:	5
Marc normatiu:.....	7
Objectius:	9
Àmbit d'aplicació:	10
Sensibilització , prevenció, reducció de riscos, creació d'entorn segur.....	11
Accions preventives.....	13
Codi de Conducta:.....	13
Foment de l'entorn segur	15
Detecció.....	19
Principis d'actuació	22
El delegat o delegada de protecció	22
Notificació	24
Actuació.....	25
Intervenció segons l'especificitat del Consell Esportiu del Tarragonès	25
Intervenció en casos en què es faci una denúncia anònima a través de les xarxes....	28
Protocol de comunicació externa	29
Revisió del protocol.....	30
Annexos.....	30
Normativa aplicable.....	30
Normativa internacional	30
Normativa estatal	31
Normativa catalana.....	33
Document d'acceptació del protocol.....	36
Informe tipus de recollida d'informació	37
Notificació de situació de risc o desemparament de les entitats esportives	37
Formulari de comunicació i denúncia de situació de violència.....	38
Document de comunicat a la Fiscalia de Menors	40
Serveis públics de suport, atenció i assessorament	42

Fiscalia	43
Glossari	44

Presentació:

El **Consell Esportiu del Tarragonès** és una entitat privada d'interès públic i social que té com a finalitat principal fomentar, promoure i organitzar l'activitat física i esportiva en

edat escolar a la comarca del Tarragonès, contribuint així al desenvolupament integral de la infància i l'adolescència a través de la pràctica esportiva.

Des del seu origen, el Consell Esportiu del Tarragonès ha treballat per generar espais esportius educatius, inclusivament i segurs, entenent que l'esport és una eina fonamental per a la transmissió de valors com el respecte, l'equitat, l'esforç i la convivència.

Amb aquest **Protocol d'actuació per a la protecció dels infants i adolescents davant les violències en l'àmbit esportiu**, l'entitat reafirma de manera ferma i pública el seu **compromís amb la defensa dels drets de la infància i l'adolescència**, així com amb la **prevenció, detecció i intervenció davant qualsevol situació de violència** que pugui afectar els i les participants en les seves activitats.

El Consell Esportiu del Tarragonès manifesta de forma **clara i contundent la seva posició de tolerància zero envers qualsevol tipus de violència** exercida sobre infants i adolescents, ja sigui física, emocional, sexual, institucional, digital o qualsevol altra forma de maltractament o abús.

Aquest protocol s'alinea amb el **Protocol marc de la Generalitat de Catalunya**, aprovat per l'Acord GOV/252/2023, així com amb la normativa internacional, estatal i autonòmica vigent, i vol esdevenir una eina pràctica i útil per garantir que totes les persones vinculades a l'entitat (personal tècnic, voluntariat, famílies, infants i adolescents) coneguin els canals d'actuació i les mesures de protecció establertes.

El Consell Esportiu del Tarragonès entén que la protecció de la infància i l'adolescència és una responsabilitat compartida i col·lectiva. Per això, continuarà treballant amb rigor i sensibilitat per consolidar una cultura del bon tracte en l'àmbit esportiu, tot fomentant la creació d'entorns segurs i lliures de violència.

La Carta Europea de l'Esport de maig de 1992, adoptada a la Conferència de Ministres de l'Esport del Consell d'Europa, diu a l'article 2 que "s'entén per esport tota mena d'activitat física que, mitjançant una participació organitzada o no, tingui per finalitat l'expressió i la millora de la condició física i psíquica, el desenvolupament de les relacions socials o l'obtenció de resultats esportius en competicions de tots els nivells."

L'accés a l'esport és un dret reconegut a l'article 31 de la Convenció sobre els Drets dels Infants, precisament en l'article 31.1" es reconeix el dret de l'infant al descans i a l'esplai, al joc i a les activitats d'esbarjo adequades a la seva edat, i a participar lliurement en la vida cultural i les arts."

L'esport és una eina magnífica per al desenvolupament personal i la transmissió de valors, ja que, ajuda a la cohesió social i a la lluita contra l'exclusió, ensenya el sentit de l'esforç personal i l'esperit de superació per assolir reptes, ensenya a saber guanyar i a acceptar les derrotes, acceptar la companyonia i sempre interposar l'objectiu coral de l'equip envers dels objectius individuals que són de menor importància. A més, és el tercer context educatiu en què infants i adolescents passen més temps després de la família i

l'escola i, per tant, és un context idoni per treballar la garantia de drets a les infàncies i adolescències.

Segons dades de l'Observatori Català de l'Esport¹, extretes de l'informe de resultats de l'enquesta dels hàbits esportius dels escolars de Catalunya 2016:

- L'índex de pràctica físicoesportiva dels i les escolars de Catalunya, tant si és pràctica organitzada o no organitzada, és d'un 72,8 per cent de la població escolar. És una xifra molt elevada, a més, les dades dels darrers anys reflecteixen que la pràctica en aquestes edats ha augmentat de manera significativa.
- Hi ha una diferència del 10 per cent entre nois (78) i noies (68).
- Hi ha diferències segons el país de naixement. Els i les escolars nascuts fora de Catalunya tenen un percentatge de pràctica d'activitat físicoesportiva del 54,7 per cent. A més, si es suma el fet de ser noia, la pràctica encara disminueix més: 48.18 per cent.
- Les activitats físicoesportives organitzades més practicades són el futbol en el cas dels nois (34,6) i les danses en el cas de les noies (19.9).

El gran volum d'activitats i de practicants de les activitats físicoesportiva fa pensar en la necessitat d'oferir uns espais que garanteixin drets, des d'on es treballi fonamentalment en la prevenció de les violències contra infants i a adolescents i s'acabi amb la reproducció de desigualtats de gènere i interseccionals. És a dir, espais on infants, adolescents, joves i les seves famílies puguin trobar professionals que sàpiguen reaccionar davant de situacions de revelació d'algun tipus de violència, d'abús sexual o assetjament i, a la vegada, crear espais de protecció que facin que aquests serveis siguin espais segurs.

L'entorn Esportiu, on es realitzen a terme la pràctica físicoesportiva, pot esdevenir un espai de confiança on infants i adolescents revelin situacions violentes viscudes en altres àmbits. S'ha de tenir en compte que les violències envers a la infància i l'adolescència es poden donar en qualsevol àmbit i, per tant, l'entorn Esportiu ha d'actuar amb la diligència deguda i posar tots els esforços necessaris per prevenir i reparar íntegrament aquestes violències.

L'objectiu general d'aquest document és dotar d'uns circuits d'intervenció per als casos de violències i implementar una metodologia de treball basada en el bon tracte i la garantia de drets que permeti la prevenció estructural de les violències en casos concrets i la reparació integral, d'aquesta manera, fomentar unes relacions no ambigües, saludables i lliures de violència.

Això s'assoleix atorgant un lloc rellevant a la prevenció, disminuint les situacions de risc, i assegurant un codi de conducta que permeti que les relacions entre les persones responsables dels espais esportius, el personal vinculat a les activitats esportives i els

---

¹ L'esport a Catalunya. 10 anys de l'Observatori Català de l'Esport 2006-2016. (2017).
https://inefc.gencat.cat/web/.content/07_observatori/publicacions/informs/informEsport_9.pdf

infants, adolescents i adults que en practiquin siguin sanes enriquidores i no comportin cap mena de risc per ningú.

Justificació:

La creació i presentació d'aquest Protocol d'actuació de protecció d'infants i adolescents davant les violències en l'àmbit esportiu es justifica amb la necessitat de tenir mecanismes que garanteixin la protecció d'infants i adolescents en la pràctica esportiva davant de situacions de violència.

L'any 2021 es va aprovar la Llei orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència davant la violència (LOPIVI)². Aquesta llei esmentada estableix en l'àmbit de l'esport la necessitat de comptar amb protocols d'actuació davant d'indicis d'assetjament escolar, ciberassetjament, assetjament sexual, violència de gènere, suïcidi, autolesió i qualsevol altra forma de violència, i també la necessitat de comptar amb un delegat o delegada de protecció per assessorar i ajudar a aconseguir el funcionament correcte d'aquests protocols (art. 47 i 48).

L'article 48 de la LOPIVI remarca la necessitat de designar la figura del delegat o delegada de protecció per a la infància i l'adolescència en temes de benestar i possibles situacions de violència: «Designar la figura del delegat o delegada de protecció a la qual puguin acudir les persones menors d'edat per expressar les seves inquietuds, la qual s'encarregarà de la difusió i el compliment dels protocols establerts, així com d'iniciar les comunicacions pertinents en els casos en què s'hagi detectat una situació de violència sobre la infància o l'adolescència».

Per tant, la creació d'aquest protocol marc respon a l'obligatorietat que marca aquesta llei orgànica i a la voluntat de la Generalitat de Catalunya de treballar des de la garantia dels drets de la infància i l'adolescència, tenint com a referent la Convenció sobre els Drets dels Infants, les Observacions Generals del Comitè d'aquesta convenció i tota la legislació de protecció contra les violències. També respon la necessitat d'inculcar l'enfocament de drets, la perspectiva feminista i interseccional i la cultura del bon tracte en l'àmbit esportiu, amb l'objectiu de descriure circuits de protecció i de repensar els espais i les interaccions amb infants i adolescents per aconseguir oferir espais i activitats segurs.

L'interès per la prevenció i la reparació integral de les violències envers infants i adolescents i per les seves conseqüències i les característiques de la seva victimització ha augmentat al llarg dels anys. Aquesta visibilització ha mostrat que aquestes violències són una realitat social per a la qual tot el personal que treballa o interacciona de manera habitual amb infants i adolescents ha d'estar format i preparat amb l'objectiu de treballar per prevenir-les i aconseguir la reparació integral. El fet que totes les situacions referides a les violències que pateixen infants i adolescents estiguin força **invisibilitzades** fa pensar que les dades de què disposem estan infravalorades. Es parla de l'iceberg de la violència

---

² <https://www.boe.es/eli/es/lo/2021/06/04/8>

perquè només coneixem els casos notificats o denunciats, i molts casos de violència queden en el silenci més absolut.

Els estudis demostren que els nens i les nenes són més victimitzats que les persones adultes. Arreu de l'Estat s'estima que més del 25% dels nens i les nenes han estat víctimes de maltractament per part de les persones que en tenen cura.³ Les dades així ho demostren: 2.937 denúncies per maltractament de menors en l'àmbit de la llar⁴ recollides per Mossos d'Esquadra durant el 2019 per violència. El mateix any el servei Infància Respon va rebre 16.358 trucades per casos de maltractament, i es van registrar 3.675 nous casos de maltractament infantil mitjançant la Unitat de Detecció i Prevenció del Maltractament Infantil (UDEPMI) de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència.⁵

Violència sexual

Segons l'informe del 2019 de Mossos d'Esquadra sobre violència masclista i domèstica, el 48,20% de les víctimes de violència sexual a Catalunya tenen menys de 20 anys. Es van presentar 1008 denúncies de violència sexual contra nens i nenes, i s'estima que només un 15 dels casos d'abús sexual es notifica a les autoritats. D'aquests casos mencionats un 70 no arriba a judici oral per falta de proves. El 84,2 % dels joves catalans entre 18 i 20 anys enquestats per Save the Children ha patit algun tipus de violència en línia durant la infància.⁶

En l'últim estudi sobre violència en l'àmbit esportiu presentat en el context del projecte CASES⁷ es presenten les dades en casos de violència interpersonal envers infants. La violència més comuna és la violència psicològica (65 %), seguida de la violència física (44 %), la negligència (37 %), la violència sexual sense contacte (35 %) i la violència sexual amb contacte (20 %).

L'abús sexual infantil (ASI) ha estat considerat un dels problemes de salut pública més greus que ha d'afrontar la societat i, especialment, infants i joves (MacMillan, 1998), així com persones amb discapacitat. Les violències sexuals entre infants i adolescents no s'escapen ni de l'àmbit de l'ensenyament musical, les activitats esportives o les culturals

---

³ Pereda N., Guilera G., Abad J. «Victimization and polyvictimization of Spanish children and youth: results from a community sample». *Child Abuse Negl.* 2014 Apr; 38(4):640-9. doi: 10.1016/j.chiabu.2014.01.019. Epub 2014 Mar 1. Erratum in: *Child Abuse Negl.* 2014 Nov; 38(11):1884. PMID: 24589384.

⁴ Departament d'Interior. Mossos d'Esquadra (2019). *Violència masclista i domèstica*. https://interior.gencat.cat/ca/arees_dactuacio/seguretat/violencia_masclista/estadistica-sobre-violencia-masclista-domestica/enquestes-victimitzacio/#bloc1

⁵ Save the Children (2020). *Més mal em fa a mi*. <https://www.savethechildren.es/sites/default/files/2020-06/InformemesMalemfaamiCAT.pdf>

⁶ <https://www.savethechildren.es/ca/dona-veu-als-que-no-poden-votar>

⁷ Hartill, M., Rulofs, B., Lang, M., Vertommen, T., Allroggen, M., Cirera, E., Diketmueller, R., Kampen, J., Kohl, A., Martin, M., Nanu, I., Neeten, M., Sage, D., Stativa, E. (2021). *CASES: Child abuse in sport: European Statistics – Project Report*. Ormskirk, UK: Edge Hill University. <https://sites.edgehill.ac.uk/cpss/files/2021/11/CASES-Project-Report-EU.pdf>

ni de les institucions en què es duen a terme. Les relacions entre persones adultes responsables i infants i joves que participen en les activitats físicoesportives són relacions verticals, que impliquen una desigualtat basada en el major poder i autoritat de què disposa la figura del professional, i fins i tot moltes vegades l'admiració envers a aquesta figura. Aquestes relacions asimètriques es poden utilitzar de manera positiva per establir els límits o de manera negativa, fent-les servir per forçar la realització de conductes que impliquen un greu risc per causa del seu desenvolupament, com ara els maltractaments i els abusos sexuals, o aprofitar aquest poder per assetjar o humiliar per diferents raons.

La Radiografia de l'LGBTI-fòbia a Catalunya⁸ elaborada per la Generalitat de Catalunya recull que durant aquell any la Direcció General de Polítiques Públiques LGBTI+ ha gestionat 351 incidències, i assenjala que el 26,7% del total de persones ateses a Catalunya són menors de edat. La detecció de les possibles situacions de risc i el coneixement de les vies de comunicació i actuació permeten protegir els usuaris i usuàries davant possibles situacions abusives, i l'elaboració de protocols de prevenció, detecció i intervenció és una de les maneres més eficaces d'aconseguir-ho.

Al mateix temps, la possibilitat de crear vincles de confiança amb professionals de les activitats esportives augmenta la probabilitat que l'infant/adolescent verbalitzi situacions de maltractaments, abusos o altres violències a persones que percep com a properes i que estan en situació d'ajudar-lo. Per tant, és fonamental que les persones que estan a prop d'aquests infants i adolescents sàpiguen com s'ha d'actuar en cas de revelació de situacions de violències sexuals o altres formes de violències interseccionals i que coneguin el circuit i els recursos als quals poden recórrer.

Totes les accions que proposa aquest protocol marc tenen com a base posar infants i adolescents al centre de tota actuació, garantir els seus drets i intervenir amb la diligència deguda. «És imprescindible que institucions, serveis i professionals dels diversos sectors d'intervenció ens preguntem, en tot moment, quins drets s'estan vulnerant, com i qui ho fa, amb l'objectiu d'adoptar respostes concordants que evitin la revictimització i assolixin tant la reparació com la prevenció».⁹

Marc normatiu:

El **Protocol d'actuació del Consell Esportiu del Tarragonès** per a la protecció dels infants i adolescents davant les violències en l'àmbit esportiu es fonamenta en un marc legal i institucional que reconeix i protegeix els drets dels infants, i estableix les obligacions de les entitats que treballen amb menors en el context esportiu. Aquest marc integra normes internacionals, estatals, autonòmiques i sectorials que legitimen i orienten les actuacions del protocol.

---

⁸ Radiografia de l'LGBTI-fòbia a Catalunya (2023).

<https://igualtat.gencat.cat/web/.content/Ambits/LGBTI/publicacions/Radiografia-de-LLGBTI-Fobia-a-Catalunya-2023.pdf>

⁹ <https://igualtat.gencat.cat/web/.content/Ambits/violencies-masclistes/coordinacio-treball-xarxa/protocol/Protocol-Marc-2022.pdf>

Les principals referències normatives són:

- **Convenció sobre els Drets dels Infants (Nacions Unides, 1989)¹⁰**
Tractat internacional ratificat per l'Estat espanyol, que reconeix els drets dels infants a la protecció contra qualsevol forma de violència, maltractament o explotació (article 19) i el dret a participar en activitats culturals i recreatives en condicions de seguretat i benestar (article 31).
- **Llei orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència davant la violència (LOPVI)¹¹**
Aquesta llei marca un abans i un després en la protecció dels menors, establint l'obligatorietat per a totes les entitats que desenvolupin activitats amb infants i adolescents de disposar de protocols específics de protecció, així com de designar la figura del delegat o delegada de protecció. Concretament, l'article 48 obliga a garantir espais segurs i a establir mecanismes clars de notificació i actuació davant qualsevol indicatiu de violència.
- **Decret legislatiu 1/2000, de 31 de juliol, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de l'Esport de Catalunya¹²**
Regula l'activitat esportiva al territori català i reconeix l'obligació d'oferir condicions adequades de seguretat, igualtat i respecte per als infants i adolescents, tenint com a finalitat l'educació en valors i la prevenció de qualsevol forma de discriminació o violència.
- **Protocol marc de protecció d'infants i adolescents davant les violències en l'àmbit esportiu (Generalitat de Catalunya, 2023, revisió 2025)¹³**
Aprovat per l'Acord del Govern GOV/252/2023, és el document de referència per a totes les entitats esportives que desenvolupen activitats amb menors a Catalunya. Estableix una estructura clara i compartida per a la prevenció, detecció i actuació en casos de violències. Recull criteris d'actuació, funcions del delegat o delegada de protecció, mesures de formació, comunicació, revisió i avaluació de protocols.

---

¹⁰ Nacions Unides. (1989). *Convenció sobre els Drets de l'Infant*.

<https://www.ohchr.org/sites/default/files/Documents/ProfessionalInterest/crc.pdf>

¹¹ Espanya. (2021). *Llei orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència davant la violència*. Butlletí Oficial de l'Estat (BOE), núm. 134, 5 de juny de 2021.

<https://www.boe.es/eli/es/lo/2021/06/04/8>

¹² Generalitat de Catalunya. (2000). *Decret legislatiu 1/2000, de 31 de juliol, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de l'esport*. Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya (DOGC), núm. 3200.

<https://portaljuridic.gencat.cat/eli/es-ct/dlg/2000/07/31/1>

¹³ Generalitat de Catalunya. (2025). *Protocol marc de protecció d'infants i adolescents davant les violències en l'àmbit esportiu* (2a ed.). Departament d'Esports. Acord GOV/252/2023, de 5 de desembre. <https://dogc.gencat.cat/ca/document-del-dogc/?documentId=973431>

A més, aquest protocol es veu reforçat per altres instruments normatius rellevants:

- **Llei 14/2010, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència de Catalunya**¹⁴, que recull el dret dels infants a créixer en un entorn segur i estable, lliure de violències.
- **Llei 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista**¹⁵, aplicable en casos de violència de gènere envers noies adolescents.
- **Protocol marc contra el maltractament infantil i adolescent a Catalunya (2017)**¹⁶ i el **Protocol d'actuació en l'àmbit educatiu davant la violència (2020)**¹⁷, que estableixen circuits d'intervenció que també poden ser aplicables o complementaris en l'àmbit esportiu.
- **Carta Europea de l'Esport del Consell d'Europa (1992)**¹⁸, que reconeix el valor educatiu i social de l'activitat esportiva i insta a garantir el dret a practicar-lo en condicions segures.

Aquest conjunt normatiu constitueix la base per establir un protocol específic adaptat a la realitat del **Consell Esportiu del Tarragonès**, amb l'objectiu de garantir entorns esportius lliures de violència, promoure el bon tracte i protegir activament els drets dels infants i adolescents.

Objectius:

Els **objectius generals** d'aquest protocol marc són:

- Establir les pautes d'actuació per a la prevenció, detecció i actuació en relació amb situacions de violència que es puguin donar durant la pràctica d'activitats físicoesportives, o que siguin conegudes en aquest àmbit.
- Promoure el bon tracte integral a infants i adolescents en l'àmbit esportiu.

---

¹⁴ Generalitat de Catalunya. (2010). *Llei 14/2010, de 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència*. Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya (DOGC), núm. 5641.

<https://portaljuridic.gencat.cat/eli/es-ct/V2010/05/27/14>

¹⁵ Generalitat de Catalunya. (2008). *Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista*. Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya (DOGC), núm. 5123.

<https://portaljuridic.gencat.cat/eli/es-ct/V2008/04/24/5>

¹⁶ Generalitat de Catalunya. (2017). *Protocol marc d'actuacions contra el maltractament a infants i adolescents a Catalunya*. Departament de Treball, Afers Socials i Famílies.

https://dretssocials.gencat.cat/web/.content/03ambits_tematicos/07infanciaiadolescencia/destaquem/arxius/Protocol-Marc-Maltractament-IA.pdf

¹⁷ Generalitat de Catalunya. (2020). *Protocol d'actuació davant de qualsevol tipus de violència en l'àmbit educatiu*. Departament d'Educació.

<https://educacio.gencat.cat/web/.content/home/departament/publicacions/protocols/actuacio-davant-violencia-ambit-educatiu/protocol-actuacio-davant-violencia.pdf>

¹⁸ Consell d'Europa. (1992). *Carta Europea de l'Esport*. Conferència de Ministres de l'Esport del Consell d'Europa. <https://rm.coe.int/16804c9dbb>

- Dotar el personal, les entitats o els organismes d'uns circuits d'intervenció àgils que permetin actuar amb la diligència deguda en casos de violència.

Els **objectius específics** d'aquest protocol marc són:

- **Protegir** els infants i adolescents que participen en les activitats físicoesportives, i també el personal tècnic esportiu i de suport, de situacions que puguin considerar-se casos de violència.
- **Prevenir** les situacions de violència envers infants i adolescents fomentant la implementació de **mesures de prevenció i sensibilització** en l'àmbit esportiu.
- **Ajudar a detectar** les situacions de violència que puguin patir els infants i adolescents que participen en les activitats físicoesportives.
- **Facilitar i assegurar la comunicació** i la notificació amb la **diligència deguda** de les situacions de violència envers infants o adolescents, a partir de supòsits d'indicis d'aquests fets, garantint la seva protecció i dignitat i també la de les persones afectades.
- **Incorporar la mirada de la perspectiva de gènere** a la prevenció i el tractament de les situacions de violència envers infants i adolescents.

Per això es proposa que des del Consell Esportiu del Tarragonès es duguin a terme les actuacions següents:

- **Fixar el model relacional** entre participants menors d'edat i personal tècnic esportiu i de suport com a model de convivència basat en el bon tracte, el respecte pels drets dels infants i dels éssers humans, i la no violència, en cap de les seves formes.
- **Propiciar conductes sanes i positives**, que no comportin risc en les relacions entre el personal tècnic esportiu i de suport i els infants i adolescents que participen en aquestes activitats.
- Disposar d'unes **guies de prevenció** de situacions de risc i de violència en les activitats físicoesportives i el seu entorn.
- Definir les **funcions del delegat o delegada de protecció** .

Àmbit d'aplicació:

Aquest protocol de protecció d'infants i adolescents davant les violències en l'àmbit esportiu s'aplica a totes les activitats, programes i serveis promoguts, organitzats o coordinats pel **Consell Esportiu del Tarragonès**, així com a totes les persones que hi participen o hi col·laboren de manera directa o indirecta.

Això inclou el personal tècnic, administratiu i directiu del Consell, el voluntariat, els monitors/es, àrbitres, col·laboradors/es externs/es, entitats afiliades i qualsevol altra persona o organització que participi en activitats esportives o formatives dirigides a infants i adolescents, sota la coordinació o supervisió del Consell Esportiu.

El present protocol és aplicable tant a les persones que ja formen part de l'estructura del Consell com a les que s'hi incorporin en el futur, i estarà disponible perquè tothom en pugui tenir coneixement i actuar en conseqüència.

Aquest document ha estat elaborat a partir del Protocol marc de protecció d'infants i adolescents en l'àmbit esportiu, i ha estat adaptat a la realitat i necessitats específiques del Consell Esportiu del Tarragonès.

Es preveu que totes les persones implicades signin un document d'acceptació del protocol, on consti el nom del delegat o delegada de protecció designat/da pel Consell Esportiu del Tarragonès.

Sensibilització , prevenció, reducció de riscos, creació d'entorn segur.

Les entitats que organitzen activitats físiques i esportives poden actuar davant la violència des de dues perspectives: una **reactiva**, actuant després d'un incident, i una **proactiva**, anticipant-se als possibles problemes i treballant per prevenir-los. En aquest sentit, és fonamental que des del **Consell Esportiu del Tarragonès** es promogui un enfocament **preventiu**, amb l'objectiu de fer visible la violència que poden patir infants i adolescents, i prendre les mesures adequades per dificultar-ne la seva aparició.

Tot i que certes formes de violència (com la mutilació genital femenina, el matrimoni forçat o el tràfic d'éssers humans, entre altres) poden semblar allunyades de l'àmbit esportiu, és essencial que les persones implicades en l'esport tinguin coneixement d'aquestes problemàtiques. Els tècnics, monitors/es, voluntaris/es i qualsevol altre personal vinculats a les activitats del Consell Esportiu han de ser conscients de la seva existència i saber a qui adreçar-se si sospiten que aquestes violències poden estar succeint en el seu entorn.

La **sensibilització** envers el rebuig de qualsevol forma de violència ha de ser una prioritat. Aquesta sensibilització s'ha de dur a terme mitjançant estratègies que ajudin a conscienciar sobre els **drets dels infants i adolescents**, i, especialment, sobre el seu **dret a viure sense violència**. L'objectiu és fomentar un ambient esportiu segur, on tots els infants i adolescents puguin desenvolupar-se sense por a ser víctimes d'abusos o violències de qualsevol tipus.

El **rebuig de l'esport a qualsevol forma de violència** que puguin patir els menors en els espais esportius contribuirà a la creació d'un clima de confiança i seguretat, on es pugui trencar el silenci al voltant de la violència i es faciliti la cerca d'ajuda.

Algunes de les mesures específiques que el Consell Esportiu del Tarragonès implementarà per sensibilitzar i prevenir la violència són les següents:

- **Difusió dels protocols existents:** El protocol serà àmpliament difós entre totes les entitats esportives i els seus membres, incloent-hi els tècnics, voluntaris/es, i famílies.
- **Campanyes informatives:** Es faran campanyes de sensibilització en les quals es difondran informació sobre el **telèfon Infància Respon (116 111)**, altres canals de denúncia, i recursos de suport.
- **Visibilització del protocol:** S'utilitzaran cartells informatius i altres materials de comunicació per recordar els drets dels infants i adolescents i per garantir que tothom sàpiga com actuar en cas de detectar situacions de violència.

Prevenir la violència significa prendre **accions anticipades** per evitar que aquesta es produeixi. El Consell Esportiu del Tarragonès, seguint la Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista¹⁹, defineix la **prevenció** com un conjunt d'accions destinades a evitar o reduir la incidència de qualsevol forma de violència. Aquestes accions inclouen la **reducció dels factors de risc** i la sensibilització de la ciutadania per garantir que cap forma de violència sigui considerada justificable o tolerable.

La **prevenció de la violència** es basa en tres nivells:

Prevenció Primària:

Eliminació de factors de risc, creació d'entorns segurs i promoció del bon tracte. Per això cal revisar totes les accions que duen a terme les entitats per tal de detectar on hi poden haver riscos, tant en l'àmbit dels espais i equipaments o la gestió d'espais on es fan les activitats físicoesportives com en l'àmbit relacional.

Prevenció Secundària:

Detecció i tractament primerenc. Per poder detectar casos hem de saber de què estem parlant per tal de poder aturar situacions que són inadequades i que no compleixen els estàndards del bon tracte. Importància de la formació i de la informació.

Prevenció Terciària:

Encara que el Consell Esportiu del Tarragonès no té competència directa en el tractament de les víctimes de violència i el seu entorn, és fonamental saber quins **serveis especialitzats** estan disponibles al territori per poder oferir el **suport adequat**. Quan es detecta un cas de violència, el Consell Esportiu garanteix que els professionals implicats tinguin coneixement dels recursos externs (com serveis socials, psicòlegs, línies d'ajuda,

---

¹⁹ Generalitat de Catalunya. (2008). *Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista*. Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya (DOGC), núm. 5123.
<https://portaljuridic.gencat.cat/eli/es-ct/l/2008/04/24/5>

etc.) a fi de **derivar adequadament** les víctimes i el seu entorn a l'assessorament necessari per a cada situació.

Accions preventives

L'esport i la pràctica esportiva aporten **beneficis fonamentals** per als infants i adolescents, com el desenvolupament físic, l'aprenentatge de valors socials positius (autocontrol, cooperació, afrontament del fracàs, cultura de l'esforç, entre altres). Tot i això, com en qualsevol altre àmbit on convisquin **infants, adolescents i adults**, també poden sorgir situacions de violència que cal prevenir activament.

Per aconseguir-ho, el Consell Esportiu del Tarragonès treballarà per fer de l'**entorn esportiu un espai segur i de confiança**, basat en els **drets humans**, la **igualtat**, el **respecte per la diversitat** i la **no discriminació**. La nostra prioritat serà promoure una cultura **antimasclista, antiracista i de bon tracte**, entenent aquest últim com el respecte a les necessitats individuals de cada persona que participi en les activitats.

És important reconèixer que en l'àmbit esportiu també es poden presentar **desigualtats estructurals** que requereixen una **actuació proactiva**. Per això, el Consell Esportiu del Tarragonès implementarà **accions preventives concretes** per erradicar-les i garantir un entorn de pràctica esportiva respectuós i segur per a tothom.

Codi de Conducta:

ACTIVITAT	SITUACIÓ DE RISC POTENCIAL	ACCIONS PREVENTIVES
Ús de dades personals	Usar inadquadament les dades d'un infants o adolescent. Donar les dades o fer-les públiques sense consentiment exprés de la persona autoritzada.	Garantir la confidencialitat de les dades segons la llei de protecció de dades.
Fotos, vídeos i xarxes socials	Possibilitat d'amistat per xarxes socials entre un/a entrenador/a o altre personal de l'entitat esportiva	Respectar els drets d'imatge. Evitar que infants i adolescents utilitzin els telèfons personals als vestuaris i plantejar-se l'ús de les xarxes com a eina de treball i difusió, no de contacte personal entre persones adultes i infants i adolescents. Política clara sobre les fotos i els vídeos en les competicions esportives. Comunicar que no es poden fer fotografies dins del vestuari.

Trucades, WhatsApp o altres tipus de missatgeria	En els grups més consolidats i autogestionats, l'ús del telèfon com a eina de comunicació és habitual. Aquest contacte no s'ha de donar per parlar de temes no relacionats amb l'activitat.	El contacte telefònic ha d'estar pactat prèviament i s'ha d'utilitzar per a temes de l'activitat i del grup. Propiciar les comunicacions grupals per sobre de les bilaterals.
Obsequis	Establir favoritismes amb determinats infants o adolescents sense motiu.	Els regles s'han de pactar prèviament (ex.: amic invisible, etc.) i cal afavorir els regals grupals per sobre dels individuals. Tractar tots els infants i adolescents per igual. Si alguna persona de l'entitat rep regals per part d'un sol infant o adolescent s'han de quedar a l'espai on es fan les activitats.
Vestidors	Possibilitat que persones no acreditades obtinguin imatges o accedeixin al vestuari	Valorar com s'informa sobre l'entrada d'una persona responsable del grup d'infants o adolescents al vestidor.
Bany	Activitat realitzada per una sola persona de l'entitat esportiva, possibilitat d'aprofitar la intimitat del lavabo per a apropaments inadequats	Sempre que sigui possible, anar-hi amb un grup d'infants (educar per aprendre a gestionar el temps). Si és un cas d'urgència d'un sol infant, avisar una altra persona i respectar el temps lògic d'aquest espai. Si és una activitat que necessita l'ajuda d'una persona adulta, no s'ha de tancar amb baldó.
Desplaçaments i competicions fora del centre escolar	Situacions de vulnerabilitat en viatges, habitacions o menjadors.	Garantir una bona planificació. Assignar responsables de grup. Evitar que un adult es quedi sol amb un infant. Les habitacions han de ser compartides només per iguals (mateix gènere i edat similar).

<p>Contacte físic</p>	<p>Tocaments no adequats durant l'activitat esportiva.</p>	<p>Evitar el contacte físic innecessari. Quan el contacte sigui tècnic (ajustar postura, ensenyar moviment), fer-lo de manera respectuosa, explicant-ho i davant d'altres persones.</p>
<p>Inclusió d'infants amb discapacitat o necessitats educatives especials a les activitats esportives</p>	<p>Tracte desigual, discriminació, manca de recursos d'adaptació o situacions d'aïllament social.</p>	<p>Garantir la igualtat de participació. Adaptar l'activitat a les capacitats i necessitats dels infants. Formar els monitors/es en atenció a la diversitat. Promoure un ambient de respecte i inclusió entre tots els participants. Implicar les famílies en l'adaptació si cal.</p>
<p>Arribada i recollida dels infants a les activitats</p>	<p>Infants que arriben abans d'hora o que es queden sense vigilància al final de l'activitat. Possibilitat de pèrdua, accident o contacte amb persones no autoritzades.</p>	<p>Establir una franja horària clara d'acollida i recollida. Supervisar els infants des del moment en què arriben fins que són recollits per una persona autoritzada. Mantenir un registre de recollides. En cas de retard, mantenir l'infant en un espai segur amb un adult responsable.</p>
<p>Activitats amb entrenadors/ores menors d'edat</p>	<p>Es pot donar el cas que joves assumeixin tasques d'entrenador/a i s'incorporin a l'equip de l'entitat abans de la majoria d'edat.</p>	<p>És important consensuar el procés d'incorporació abans de tenir entrenadors/ores menors i definir els drets i els deures que tenen perquè no hi hagi dubtes. La seva condició de menors d'edat també requereix l'autorització de pare/mare/tutor legal, entre altres.</p>

Foment de l'entorn segur

El **Consell Esportiu del Tarragonès** vetlla per crear i mantenir un **entorn segur** en totes les activitats físico-esportives que organitza o coordina, especialment les adreçades a infants i adolescents. Un entorn segur és aquell que **respecta els drets de la infància** i promou un ambient protector en tots els àmbits: físic, psicològic, social i també digital.

L'activitat esportiva en edat escolar, com la que promou el Consell, representa un **important factor de protecció** en el desenvolupament dels infants i adolescents. Per això, és responsabilitat de l'entitat implementar i supervisar **mecanismes, protocols i bones pràctiques** que garanteixin un espai lliure de violències i que **propiciï el benestar i la seguretat integral** dels participants.

Què entenem per bon tracte?

El **bon tracte**, tal com recull la Llei Orgànica 8/2021 de protecció integral a la infància i l'adolescència davant la violència (LOPVI, art. 1.3),²⁰ és aquell que, a més de **respectar els drets fonamentals** dels infants i adolescents, **promou activament**:

- El **respecte mutu**
- La **dignitat de la persona**
- La **convivència democràtica**
- La **solució pacífica dels conflictes**
- El **dret a la igualtat i a la no discriminació**
- La **igualtat d'oportunitats**

El **Consell Esportiu del Tarragonès** assumeix aquest compromís i treballa per garantir que **totes les persones implicades** en les activitats esportives (coordinadors/es, tècnics/es, monitors/es, famílies i infants) **adoptin actituds i comportaments basats en el bon tracte**.

El **punt de partida del bon tracte** en el marc de les activitats del **Consell Esportiu del Tarragonès** consisteix a respondre de manera adequada i responsable a les **necessitats de cura, protecció, educació, respecte, empatia i vinculació afectiva** dels infants i adolescents participants.

El personal adult vinculat a l'entitat pot **afavorir entorns segurs i positius** mitjançant les accions següents:

- Establint **relacions empàtiques**, basades en el suport, l'escolta activa i el respecte.
- Aportant **suport i control**, confiant en les possibilitats de cada individu i mostrant respecte per les diferències individuals.
- Fomentant **relacions de confiança i comunicació oberta**, on els infants i adolescents se sentin segurs per expressar-se i puguin comunicar qualsevol actitud, comportament o comentari (provinent de companys/es o d'adults) que els resulti molest, inquietant o els faci sentir insegurs.

---

²⁰ <https://www.boe.es/eli/es/lo/2021/06/04/8/con>

Què no és bon tracte?

Per garantir un **entorn esportiu segur i saludable**, és imprescindible identificar i **prevenir actituds o conductes que no s'ajusten al bon tracte**. En aquest sentit, **no són acceptables**:

- **Tractes denigrants o humiliants**, com ara insults, crits, burles, ridiculitzacions o comentaris despectius.
- **Sol·licitar dades personals** dels menors sense justificació educativa clara (com ara perfils de xarxes socials, informació sobre la vida sentimental, etc.).
- **Compartir informació personal pròpia** (especialment de caràcter amorós, sexual o econòmic) amb infants o adolescents.
- **Fer apologia o expressar actituds discriminatòries** de qualsevol tipus: homo-lesbo-transfòbiques o que promoguin qualsevol altra forma de discriminació.
- **Realitzar contactes físics innecessaris**, és a dir, que no tinguin una justificació tècnica, docent o social clara dins l'activitat esportiva.

Compromís del personal del Consell Esportiu del Tarragonès

Totes les persones que formen part del **Consell Esportiu del Tarragonès** assumeixen el **compromís ferm de promoure una cultura del bon tracte**. Aquest compromís implica:

- Exercir les seves funcions amb responsabilitat, empatia i consciència educativa.
- **Vetllar activament pel benestar i la protecció** dels infants i adolescents.
- **Detectar i actuar davant qualsevol indicatiu de maltractament, abús o situació de risc**.
- Contribuir a construir un entorn esportiu en què tots els participants se sentin **valorats, segurs i respectats**.

Decàleg de mesures per minimitzar els riscos²¹

Amb la finalitat de **prevenir conductes que puguin ser considerades violentes**, tant per part del personal del Consell com entre els infants i adolescents participants en les activitats esportives, es proposen les següents mesures per **reduir situacions de risc i evitar ambigüitats** que puguin donar lloc a males interpretacions.

---

²¹ Basat en el decàleg del Protocol de prevenció dels abusos sexuals i altres maltractaments en l'àmbit de l'educació en el lleure. https://jovecat.gencat.cat/web/.content/_documents/vacances_i_estades/prevencio_maltractament_infantil/Protocol-de-prevencio-dels-abusos-sexuals-i-altres-maltractaments-en-lambit-de-leducacio-en-el-lleure.pdf

1. **Mirada protectora i garantia de drets**
Cal prioritzar sempre el **respecte i la protecció dels drets dels infants i adolescents** en totes les relacions establertes dins l'entitat, siguin amb monitors/es, tècnics/tècniques o qualsevol altra figura educativa.
2. **Treball en parelles pedagògiques**
Sempre que sigui possible, les activitats s'han de realitzar amb **dos referents adults** presents. Si es pot, es fomentarà que siguin **parelles mixtes**, per oferir un entorn més plural i equilibrat.
3. **Activitats amb valors educatius i inclusius**
Tota activitat esportiva promoguda pel Consell ha de tenir una base **formativa, coeducativa i inclusiva**, amb perspectiva de gènere, infància i LGBTI+, i amb **objectius clars i alineats amb el protocol de protecció**.
4. **Entrevistes individuals en espais visibles**
Qualsevol conversa individual amb infants o adolescents s'ha de fer en **espais oberts o visibles des de l'exterior**. Si es fan entrevistes regularment, cal informar-ne al responsable del programa o a les famílies.
5. **Gestió del contacte físic**
El **contacte físic en l'àmbit esportiu ha de ser respectuós, justificat i educatiu**. S'ha d'evitar qualsevol mostra d'afecte forçada o fora de context. És important diferenciar entre el **contacte tècnic necessari** per a la pràctica esportiva i el que podria ser **abusiu o inadequat**.
6. **No fer regals personals**
Els monitors/es, tècnics/tècniques i altres referents **no han d'entregar regals o objectes personals** (com fotos, cartes o records) als infants i adolescents, ja que poden generar malentesos o vincles inadequats.
7. **Respecte a la privacitat digital**
Cal evitar **demanar o compartir telèfons, correus electrònics personals o xarxes socials** amb menors sense autorització prèvia i expressa dels pares, mares o tutors legals.
8. **Ús responsable de les xarxes socials**
Tot el personal ha de **fer un ús responsable i professional de les xarxes socials**. No s'hi ha de compartir informació personal, imatges ni continguts relacionats amb infants o adolescents fora del marc establert per l'entitat.
9. **Autoritzacions sempre per escrit**
Totes les autoritzacions que impliquin desplaçaments, participació en activitats o ús d'imatges **han de constar per escrit**. No es poden considerar vàlides les autoritzacions verbals o telefòniques.
10. **Avaluació de riscos en cada activitat**
Abans de dur a terme qualsevol activitat nova, es farà una **anàlisi preventiva de**

riscos i es valoraran **mesures protectores específiques** per minimitzar situacions de vulnerabilitat.

Detecció

D'acord amb l'article 15 de la **LOPVI**, qualsevol persona que observi o detecti **indicis de violència sobre un infant o adolescent té l'obligació legal de comunicar-ho immediatament** a les autoritats competents. Si els fets poden ser constitutius de delictes, cal **informar a les forces i cossos de seguretat, al Ministeri Fiscal o a l'autoritat judicial**, sense perjudici de **prestar l'atenció immediata que la víctima pugui necessitar**.

Així doncs, **totes les persones que participen en activitats organitzades pel Consell Esportiu del Tarragonès tenen el deure d'actuar davant qualsevol sospita de violència i de vetllar per la protecció dels infants i adolescents**.

Segons l'article 16 de la mateixa llei, un cop s'ha rebut o detectat una informació o senyal d'alerta, **cal seguir el circuit intern de comunicació i derivació establert pel Consell**, per garantir una actuació ràpida i coordinada que **no deixi cap cas sense resposta**.

Aquest procés intern inclou:

- **Comunicar-ho immediatament a la persona referent de protecció del Consell Esportiu del Tarragonès.**
- En cas de risc greu o urgència, **avisar directament a les autoritats competents o serveis d'emergència (112).**
- Garantir, sempre, que la **intervenció protegeixi el menor** i que **no s'agregui la situació**.

La **detecció precoç** és clau per prevenir danys majors. Per això, el Consell Esportiu del Tarragonès es compromet a:

- Crear un **clima de confiança** perquè infants i adolescents se sentin còmodes a l'hora d'expressar-se.
- **Actuar immediatament** per garantir la **cessació de la situació de violència**, afavorir la **recuperació integral** de la víctima i aplicar les mesures de **reparació i protecció** que pertocuin.

El **Consell Esportiu del Tarragonès** pot tenir coneixement d'una situació de violència envers infants o adolescents a través de diferents canals.

Les **vies habituals de detecció** poden ser les següents:

1. **Revelació directa de l'infant o adolescent:**

L'infant o adolescent afectat pot explicar de manera directa que ha patit o està patint una situació de violència. Això pot fer-ho parlant amb una **persona adulta**

de referència de l'entitat (com ara un monitor/a, entrenador/a o tènic/a), o utilitzant els **procediments o canals de comunicació** que hagi establert el Consell per a aquest efecte (com formularis anònims, bústia de confiança o telèfons de contacte).

2. **Detecció o notificació per part d'una tercera persona:**

Pot ser que una altra persona (company/a, familiar, adult/a col·laborador/a, etc.) **tingui coneixement directe dels fets o detecti indicadors o signes d'alerta** que facin sospitar que un infant o adolescent està patint una situació de violència. En aquests casos, també s'ha de **comunicar immediatament** a la persona referent o responsable establerta pel Consell.

3. **Recepció d'informació anònima o indirecta:**

L'entitat també pot rebre **informació anònima o indirecta**, a través dels **canals de comunicació establerts**, de les **xarxes socials** o fins i tot dels **mitjans de comunicació**, que posi en coneixement una possible situació de risc o violència. Aquest tipus d'informació s'ha de **valorar amb responsabilitat**, seguint els mateixos protocols de derivació, verificació i protecció que en la resta de casos.

Amb l'objectiu de **facilitar la detecció i comunicació de possibles situacions de violència** en l'àmbit esportiu, el **Consell Esportiu del Tarragonès** posa a disposició de les famílies, infants, adolescents i professionals dues eines accessibles, clares i segures:

1. **Bústia de protecció:**

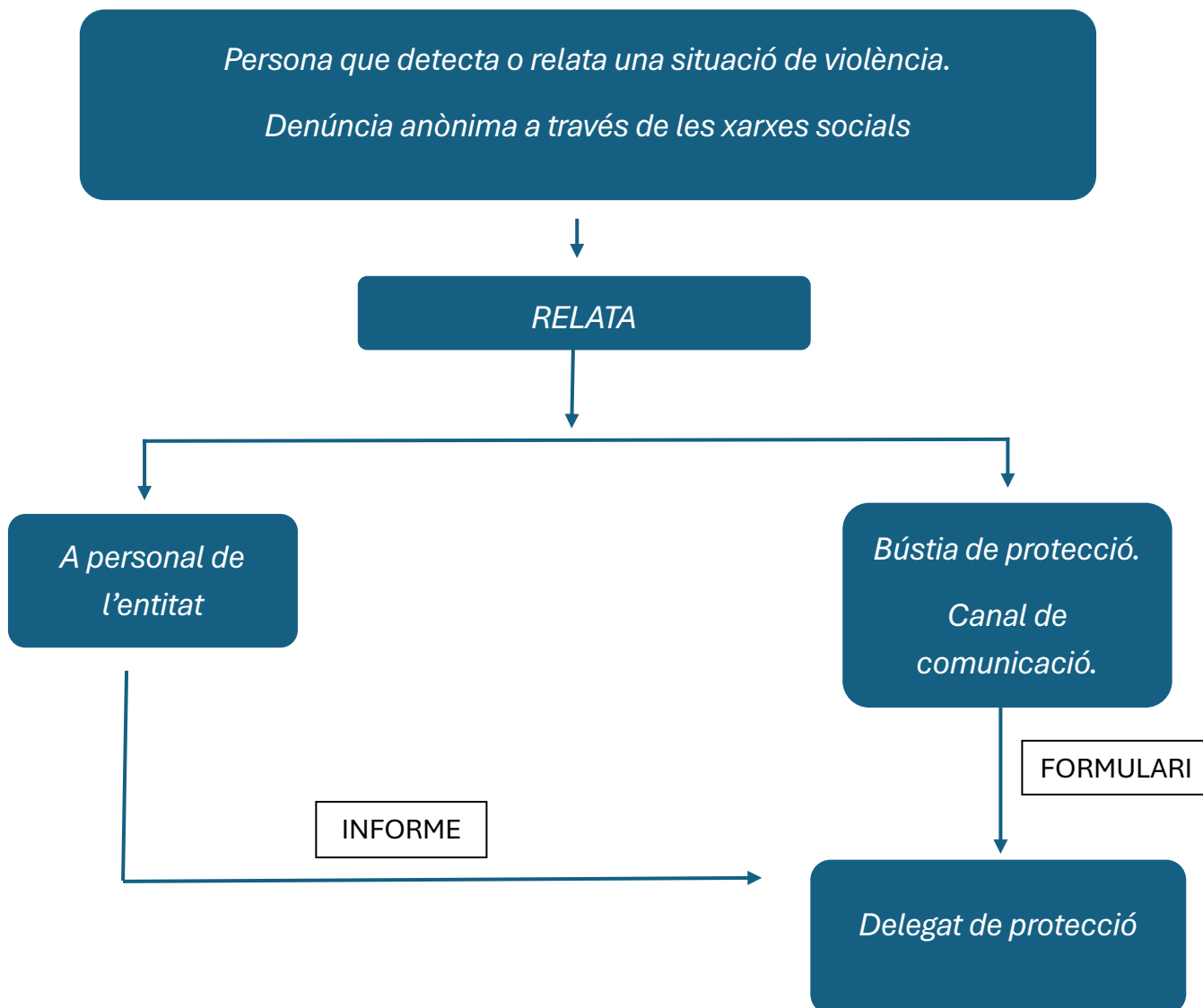
Es tracta d'una **adreça de correu electrònic específica** creada per **rebre comunicacions de sospita o coneixement de situacions de violència**. Aquesta bústia és gestionada **de manera confidencial** per la **persona delegada de protecció** del Consell.

Exemple de correu: proteccio@consellesportiu.cat (a definir per l'entitat)

2. **Canal de comunicació web:**

A través de l'**espai web oficial del Consell Esportiu del Tarragonès**, s'habilitarà un apartat específic dedicat a la **protecció dels infants i adolescents**, que inclourà un **Formulari de comunicació i denúncia de situacions de violència**. Aquest formulari permet explicar, de manera estructurada i segura, els fets ocorreguts o sospitats.

Tant la **bústia de protecció** com el **canal web** seran eines gestionades per la **persona delegada de protecció del Consell Esportiu del Tarragonès**, qui s'encarregarà de **valorar, canalitzar i actuar segons el cas**, seguint els protocols interns i legals establerts.

RESPOSTES ADEQUADES

- Creure la persona que ho explica.
- **Mantenir la calma.**
- Dir-li que **la persona responsable és l'adult.**
- Fer-li saber que **tirarà endavant.**
- Assegurar-se que **no hagi patit lesions físiques.**
- Fer una **escolta activa.**
- Fer un **reconeixement positiu** per haver pogut parlar.

RESPOSTES INADEQUADES

- **Negar** que la violència hagi passat.
- **Culpabilitzar o qüestionar** la persona.
- Reaccionar amb **alarma.**
- **Posar l'accent en el nou estatus** de víctima.
- **Sobreprotegir.**

Principis d'actuació

Davant la revelació o detecció d'un possible cas de violència en el context de les activitats promogudes o coordinades pel Consell Esportiu del Tarragonès, l'actuació s'ha de regir pels principis següents, amb l'objectiu de protegir els infants i adolescents i prevenir qualsevol dany afegit:

Principi de mínima intervenció necessària:

El Consell Esportiu del Tarragonès no durà a terme entrevistes ni investigacions pròpies amb les persones afectades per tal d'evitar situacions de victimització secundària. En cas de relació d'un possible cas de violència, es derivarà immediatament als serveis competents (centres educatius, serveis socials, Mossos d'Esquadra, entre altres) seguint els protocols establerts, actuant únicament com a agent col·laborador.

Principi de discreció i confidencialitat:

Només les persones designades pel Consell amb responsabilitats específiques en matèria de protecció podran gestionar la informació relacionada amb el cas. Es garantirà la màxima confidencialitat en el tractament de les dades, que es consideraran d'especial sensibilitat. Aquesta informació es custodiarà de forma segura i es gestionarà segons la normativa vigent de protecció de dades personals (LOPDGDD i RGPD). Sempre que sigui possible, s'utilitzaran codis identificatius per evitar la divulgació de dades personals.

Principi de transparència:

El Consell Esportiu del Tarragonès garantirà una comunicació clara i accessible amb les famílies i amb les persones afectades, informant-les de manera adequada i respectuosa sobre els passos seguits, les accions dutes a terme i els recursos disponibles. Aquesta comunicació es farà sempre en coordinació amb els serveis especialitzats implicats i dins dels límits que permeti la normativa de confidencialitat.

El delegat o delegada de protecció

D'acord amb l'article 48.1.c de la Llei orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència davant la violència (LOPIVI), el Consell Esportiu del Tarragonès ha designat la figura del **Delegat de Protecció**, per garantir un espai segur per als infants i adolescents que participen en les activitats esportives promogudes per l'entitat.

En aquest sentit, s'ha nomenat **el director del Consell, el Sr. José Córcoles**, com a Delegat de Protecció. Aquesta persona és el referent intern a qui els menors d'edat, poden acudir per expressar inquietuds, comunicar possibles situacions de violència o demanar assessorament. Igualment, és la persona encarregada de vetllar pel correcte compliment i difusió dels protocols de protecció, i d'iniciar les comunicacions pertinents amb els serveis i organismes competents quan es detecti un cas de violència o situació de risc.

El perfil del Delegat de Protecció ha de respondre a les següents característiques:

- Capacitat d'escolta activa, empatia i sensibilitat envers les necessitats dels infants i adolescents.
- Capacitat de decisió, gestió i coordinació amb els equips implicats i amb les institucions corresponents.
- Compromís amb la formació contínua en matèria de protecció, incloent-hi la perspectiva de gènere, la diversitat i les diferents formes de violència i assetjament que poden afectar a la infància i l'adolescència.

El Consell Esportiu del Tarragonès garantirà que el Delegat de Protecció disposi del temps i dels recursos necessaris per dur a terme aquesta responsabilitat amb eficàcia, i facilitarà la formació adequada segons el que estableixi la normativa vigent i els criteris tècnics recomanats per les autoritats competents.

Les **funcions** del delegat de protecció seran:

(Sr. José Córcoles, Consell Esportiu del Tarragonès)

- **Coordinar el treball de prevenció i protecció** dins l'entitat, promovent una cultura de bon tracte i entorns segurs per a la infància i adolescència.
- **Rebre les comunicacions** del personal tècnic, voluntari o col·laborador que detecti indicis o sospites de situacions de violència.
- **Oferir escolta activa** i suport a les persones (menors, famílies o professionals) que informin d'una situació preocupant.
- **Assessorar l'entitat** en temes relacionats amb els circuits de derivació, l'àmbit judicial, i la coordinació amb serveis externs.
- **Actuar com a interlocutor** amb l'administració pública i el sistema de protecció, tant per demanar informació com per derivar casos.
- **Donar suport en la presa de decisions** quan es detectin indicis de situacions de violència, maltractament o abús que afectin infants o adolescents.
- **Acompanyar en el procés de notificació** de situacions de violència que, formalment, ha de dur a terme l'òrgan de govern del Consell.
- **Consensuar amb l'òrgan de govern** la informació que es traspasa a les famílies en les situacions de crisi.

Gestionar el flux d'informació externa, incloent-hi la comunicació amb mitjans, emetre comunicats o aclariments públics quan calgui.

- **Fer el seguiment dels casos** notificats, vetllant perquè es respectin els protocols i es mantingui l'atenció a les persones afectades.

- **Redactar un informe anual** sobre les intervencions i accions dutes a terme en matèria de protecció.
- **Vetllar perquè el personal de nova incorporació** conegui el Protocol de protecció d'infants i adolescents, i signi el document d'acceptació corresponent.
- **Gestionar la bústia de protecció** i el canal específic de comunicació on es poden notificar situacions de violència.
- **Disposar de les dades de contacte** actualitzades dels Serveis Socials i altres serveis d'atenció del territori del Tarragonès.

A més, es tindrà en compte que les funcions i la formació que ha de tenir el delegat o delegada de protecció es poden modificar segons el desplegament de la LOPIVI a Catalunya i les normes que es desenvolupin per reglament.

El delegat o delegada de protecció ha de canviar cada quatre anys o segons les necessitats del Consell. Poden sorgir casos de violències que es revelen, manifesten o denunciïn generen molta ansietat i es fa necessària una mirada professional externa que ajudi a prendre decisions. Tenir delegat de protecció al Consell no vol dir que en aquests casos es pugui buscar assessorament extern.

Notificació

D'acord amb el marc legal vigent, en especial la **Llei orgànica 8/2021 de protecció integral a la infància i l'adolescència davant la violència (LOPIVI)**, el **Consell Esportiu del Tarragonès** assumeix el **deure de comunicar de manera immediata** qualsevol indici o sospita de violència exercida contra infants o adolescents que participin en les seves activitats.

En aquest context, el terme “**comunicació**” és **sinònim de notificació**, i fa referència a informar les **autoritats competents**, ja sigui per iniciar actuacions de protecció, o bé, si escau, **formalitzar una denúncia**.

Aquest **deure de comunicació** recau en **tota la ciutadania**, però s'aplica **amb més exigència als professionals i col·laboradors de l'àmbit esportiu**, especialment als que desenvolupen funcions relacionades amb:

- L'assistència directa a infants i adolescents,
- L'organització i supervisió d'activitats esportives escolars,
- L'ensenyament o la tutela en contextos educatius o recreatius.

Per tant, qualsevol **membre del Consell, tècnic/a, monitor/a o voluntari/ària** que detecti indicis de maltractament, abús, negligència o qualsevol altra forma de violència haurà de comunicar-ho de forma **urgent al Delegat de Protecció**, qui valorarà les actuacions i **efectuarà la notificació corresponent a:**

- **Serveis Socials del territori.**

- **Mossos d'Esquadra – Unitat d'Atenció a la Víctima.**
- O altres **autoritats competents segons el cas.**

Per facilitar aquest procés, el Consell Esportiu del Tarragonès habilitarà:

- Un **canal de comunicació directe i segur** amb el Delegat de Protecció,
- I la **coordinació amb administracions públiques** per garantir un intercanvi d'informació ràpid i eficaç.

L'àmbit esportiu segueix les directrius que marca el Protocol d'actuació entre els Departaments de Treball, Afers Socials i Famílies i d'Ensenyament, de prevenció, detecció, notificació, derivació i coordinació de les situacions de maltractament infantil i adolescent en l'àmbit educatiu²², de juliol de 2016. És important recalcar l'obligació d'informar la família. L'obligació d'informar la família, s'ha de fer sempre que aquesta comunicació no posi en risc l'infant o adolescent i sempre se l'ha d'informar per garantir el respecte de la seva autonomia progressiva.

Actuació

Qualsevol actuació derivada del coneixement d'un possible cas de violència que afecti un infant o adolescent en el marc de les activitats del **Consell Esportiu del Tarragonès** s'ha de regir per:

- **L'interès superior del menor**, tal com recull la **Convenció dels Drets dels Infants**.
- Els principis de la **Llei orgànica 8/2021**, de protecció integral a la infància i l'adolescència davant la violència²³ (LOPIVI).
- El principi de la **diligència deguda**²⁴, és a dir, l'obligació d'actuar amb responsabilitat, rapidesa i proporcionalitat per protegir el menor.

Intervenció segons l'especificitat del Consell Esportiu del Tarragonès

En el context de les activitats físicoesportives en edat escolar que impulsa o coordina el Consell, es poden donar **situacions de violència o maltractament** que requereixen intervenció. A continuació es detallen algunes tipologies:

²²https://xtec.gencat.cat/web/.content/centres/projeducatiu/convivencia/protocols/maltractament-infantil-adolescent/documents/protocol_actuacio_situacions_maltractament_infantil_adolescent_ambit_educatiu.pdf

²³ <https://www.boe.es/eli/es/lo/2021/06/04/8>

²⁴ <https://igualtat.gencat.cat/web/.content/Ambits/violencies-masclistes/coordinacio-treball-xarxa/protocol/Protocol-Marc-2022.pdf>

Maltractament físic

- Agressions físiques directes que provoquin dany o lesió.
- Exigència d'activitats físiques o competicions per sobre de les capacitats de desenvolupament maduratiu del menor.
- Ús o incitació al consum de substàncies dopants.
- Obligar a competir tot i patir una lesió.
- Aplicació de càstigs que provoquen dolor físic (com córrer en excés, fer exercicis amb intenció punitiva, etc.).

Maltractament emocional

- Reiteració d'insults, crítiques destructives, intimidacions, sarcasmes o humiliacions públiques.
- Pressió desmesurada per obtenir resultats, provocant ansietat o estrès.
- Associació de la vàlua personal del menor únicament als èxits esportius.
- Exclusió injustificada d'entrenaments o competicions.
- Amenaces amb càstigs o expulsions si no s'assoleixen les expectatives.
- Aïllament del menor del grup d'entrenament sense causa justificada.

Segons la **gravetat del cas**, el Consell Esportiu del Tarragonès actuarà de la següent manera:

Casos greus o situacions delictives:

- **Aplicar mesures cautelars immediates**, com separar la persona presumptament agressora de qualsevol contacte amb infants o adolescents.
- **Informar la família** del/la menor afectat/da.
- **Notificar immediatament** la situació a les **autoritats judicials o administratives competents** (Serveis Socials, Mossos d'Esquadra, etc.).

Casos no delictius, però preocupants:

- **Adoptar mesures correctores** de conducta dins l'àmbit esportiu.
- **Aplicar mesures cautelars**, si es considera necessari per protegir el menor.
- **Informar la família** del menor afectat.
- **Fer seguiment del cas** per garantir que no es repeteixi la situació.

El **Consell Esportiu del Tarragonès** és una entitat privada d'interès públic i social, que té com a objectius principals el **foment, organització i promoció de l'activitat esportiva en edat escolar** dins de la comarca. Ofereix serveis a ajuntaments, consell comarcal i

centres educatius, com ara la gestió d'instal·lacions esportives municipals i l'organització de casals, campus, rutes o activitats extraescolars.

Aquesta funció de territorialitat fa que, en cas de tenir coneixement d'una situació de violència que afecti infants o adolescents, **sigui imprescindible la coordinació amb les administracions implicades, que formen l'assemblea general del Consell** (ajuntaments de la comarca, consell comarcal, centres educatius, clubs, associacions, federacions esportives o altres entitats de la comarca vinculades a l'activitat esportiva).

◆ **Delegat de Protecció**

El **Delegat de Protecció del Consell**, actualment el **Sr. José Córcoles**, té assignades les funcions generals previstes pel Protocol i aquelles pròpies que l'entitat li delegui. Aquesta persona actua com a figura referent per canalitzar els casos, assessorar el personal i garantir la protecció dels menors.

◆ **Canals de recepció de casos**

Els casos de violència poden arribar al Delegat de Protecció a través de:

- Converses directes amb infants o adolescents.
- Comunicacions fetes per **la bústia de protecció** o un canal digital habilitat.
- Informes per part del **personal tècnic, monitors o entrenadors**.

En aquests primers moments:

- Es farà una **contenció emocional** de l'infant o adolescent.
- **S'assessorarà el personal** sobre com actuar correctament (no fer preguntes directes al menor, no investigar, només recollir el relat de forma respectuosa i sense pressió).

◆ **Coordinació interna i externa**

- El Delegat informarà **l'òrgan de govern del Consell** perquè es decideixi conjuntament l'actuació a seguir, segons la naturalesa del cas: fer una mediació, prendre mesures cautelars, obrir expedient sancionador, posar-ho en coneixement de la Fiscalia de menors o la DGAlA, entre altres.
- El Delegat serà responsable de **comunicar-se amb les famílies**, tant la del menor afectat com, si cal, la de la persona presumptament agressora.
- Si és adient, es valorarà que a la reunió hi assisteixi **la persona referent propera a l'infant o adolescent**, per facilitar la comunicació i generar confiança.

◆ Informació a administracions col·laboradores

- El Delegat de Protecció haurà d'informar, **sense donar dades personals si no és imprescindible**, a les persones responsables del servei d'esports de l'ajuntament, del consell comarcal o del centre educatiu amb qui es fa l'activitat.
- **Només si és necessari per garantir la protecció del menor**, es comunicarà la seva identitat i les circumstàncies específiques del cas.

◆ Casos d'alarma social

- Si una situació de violència genera **impacte públic o alarma social**, l'òrgan de govern del Consell haurà de traslladar els fets a **l'assemblea general**, perquè les administracions en tinguin coneixement i activin les mesures corresponents.

◆ Comunicació formal a les autoritats

- **El representant legal del Consell Esportiu del Tarragonès** (president/a o director/a) és la persona responsable de **fer la notificació formal** del cas a:
  - La **DGAIA** (Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència),
  - Les **forces i cossos de seguretat (Mossos d'Esquadra)**,
  - O la **Fiscalia de Menors**, segons correspongui.

Intervenció en casos en què es faci una denúncia anònima a través de les xarxes

En cas que es rebi una denúncia anònima relacionada amb situacions d'abús sexual, assetjament o conductes inadequades a través de les xarxes socials, caldrà fer les actuacions següents:

- **Identificació de les parts implicades:** Per poder activar qualsevol procediment formal, serà necessari identificar la persona afectada i, si escau, la persona presumptament responsable dels fets. Sense aquesta informació, no es podrà iniciar cap tipus de procediment.
- **Gestió de l'impacte intern:** Si la denúncia genera alarma social entre els equips de treball, col·laboradors o grups d'esportistes participants en activitats del Consell, s'informarà de manera clara i adequada sobre les accions que s'estan emprenent.
Així mateix, es donarà espai a infants, adolescents i altres participants perquè expressin la seva opinió o aportin informació rellevant. També es valorarà la possibilitat de recollir noves queixes o testimonis que ajudin a clarificar els fets i a detectar possibles conductes inapropiades.

- **Fets denunciats per exesportistes:** En el cas que els fets denunciats siguin antics i vinculats anteriorment a activitats del Consell, s'obrirà un procediment relatiu al personal del Consell.
- **Comunicació interna:** En qualsevol cas, s'informarà la direcció del Consell i, si escau, la persona responsable de la gestió de recursos humans, contractacions o col·laboracions de voluntariat, per tal d'adoptar les mesures oportunes en matèria preventiva, disciplinària o formativa.

Protocol de comunicació externa

En cas que es produeixi una situació de violència, abús o assetjament en el marc d'activitats organitzades pel Consell Esportiu del Tarragonès que generi **alarma social** i comporti una **situació de crisi**, es seguirà el protocol següent:

1. **Reunió interna de valoració i informació inicial:**
La direcció del Consell, juntament amb el delegat de protecció, convocarà una reunió informativa amb el personal de l'entitat sobre la situació, i també es comunicarà que s'inicien les accions pertinents, comunicats de condemna de la violència viscuda o accions legals, si escau.
2. **Informació a la família directa de la persona afectada:**
La direcció del Consell, d'acord amb el delegat de protecció, determinarà la manera més adequada de comunicar-se amb els pares, mares o tutors de la persona afectada, garantint un tracte respectuós, confidencial i empàtic.
3. **Reunió informativa amb les famílies participants:**
Si la situació ho requereix, es convocarà una reunió amb les famílies dels infants o adolescents que participen en l'activitat afectada per explicar les actuacions dutes a terme, escoltar les seves inquietuds i resoldre dubtes. Si s'estima necessari, es podrà programar una segona sessió de suport o informació específica, amb la participació d'experts externs en la matèria (psicologia, mediació, etc.).
4. **Informació als grups d'esportistes afectats:**
Si els fets impliquen personal tècnic o altres menors d'edat participants, les persones referents de cada grup (entrenadors/es, coordinadors/es o dinamitzadors/es) comunicaran als infants o adolescents les accions adoptades, adequant el llenguatge a la seva edat i maduresa.
5. **Relació amb els mitjans de comunicació:**
En cas que la situació tingui ressò als mitjans, la direcció del Consell designarà una **persona portaveu** per gestionar les comunicacions externes (declaracions públiques, notes de premsa, rodes de premsa, etc.). Aquesta gestió es farà amb el suport i assessorament de professionals de la comunicació de l'entorn

institucional del Consell (Ajuntament, Diputació, Consell Comarcal, federacions, etc.), si escau.

Revisió del protocol

La revisió i modificació d'aquest protocol d'actuació queda subjecta a la necessitat d'adequar-se a la legislació vigent i a possibles millores de circuits detectades en la seva aplicació.

Annexos

Normativa aplicable

Aquest protocol d'actuació del Consell Esportiu del Tarragonès s'inspira i s'alinea amb el **Protocol marc de protecció dels infants i adolescents davant les violències en l'àmbit esportiu**, així com amb altres textos normatius internacionals, estatals i autonòmics que estableixen els **principis i deures bàsics de protecció a la infància i adolescència**.

Aquests documents remarquen la **responsabilitat dels i les professionals i col·laboradors/es** que intervenen en activitats esportives, educatives o de lleure, tant pel que fa a la **detecció i notificació** de qualsevol indicatiu o situació de violència, com també en matèria de **prevenció, actuació i reparació** dels danys que aquestes situacions puguin generar.

A més, aquest protocol incorpora la perspectiva de **gènere i drets dels infants**, amb especial atenció a la prevenció de les **violències masclistes** i a la generació d'entorns segurs, inclusivament i respectuosos.

El Consell Esportiu del Tarragonès es compromet a complir amb la normativa vigent i a actualitzar aquest protocol conforme a possibles modificacions legals o recomanacions institucionals futures.

Normativa internacional

El present protocol incorpora els principis i obligacions establerts en diversos instruments internacionals de protecció dels drets dels infants i adolescents, amb especial referència als següents:

- **Convenció sobre els Drets de l'Infant**²⁵ adoptada per l'Assemblea General de les Nacions Unides i ratificada per l'Estat espanyol l'any 1990. Aquesta convenció estableix que els infants són titulars de drets propis i han de ser considerats com a subjectes actius en la defensa i exercici dels seus drets fonamentals.

---

²⁵ Convenció sobre els Drets de l'Infant, adoptada per l'Assemblea General amb la Resolució 44/25, de 20 de novembre de 1989. https://portaljuridic.gencat.cat/web/.content/05_-_dret_de_la_unio_europea/enllacos/DDHH_PDF/Convencio_drets_infants.pdf

També defineix les responsabilitats d'agents clau com famílies, educadors/es, personal sanitari, autoritats i els propis infants i adolescents.

- Per facilitar l'aplicació pràctica d'aquests drets, el **Comitè dels Drets de l'Infant** elabora les **Observacions Generals**,²⁶ entre les quals destaquen especialment:
  - **Observació núm. 12:** El dret de l'infant a ser escoltat i tingut en compte en tots els assumptes que l'afectin.
  - **Observació núm. 13:** El dret de l'infant a no ser objecte de cap forma de violència.
  - **Observació núm. 14:** El dret que l'**interès superior de l'infant** sigui una consideració primordial en totes les actuacions i decisions que l'afectin.
- **Conveni de Lanzarote (2007)**²⁷: Conveni del Consell d'Europa per a la protecció dels infants contra l'explotació i l'abús sexual, que obliga els estats signants a prevenir, perseguir i protegir els infants d'aquestes formes de violència.
- **Conveni d'Istanbul (2011)**²⁸: Conveni del Consell d'Europa sobre la prevenció i la lluita contra la violència envers les dones i la violència domèstica, que inclou mesures específiques de protecció per a nenes i adolescents en contextos familiars, socials i institucionals.

Finalment, la Directiva 2011/92/UE del Parlament Europeu i del Consell, relativa a la lluita contra els abusos sexuals i l'explotació sexual de menors i la pornografia infantil, aprovada el 13 de desembre de 2011, determina, a l'article 19, que tota persona menor d'edat que sigui víctima d'aquest tipus de delictes sigui considerada víctima especialment vulnerable.

Normativa estatal

El protocol del Consell Esportiu del Tarragonès s'ajusta als criteris establerts per la **Llei orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència davant la violència**²⁹ (LOPIVI), que estableix un marc normatiu vinculant per a totes les entitats que treballen amb menors d'edat, incloses les del sector esportiu.

Els aspectes més rellevants d'aquesta normativa per al Consell són els següents:

- **Deure de comunicació:**
Qualsevol persona, sigui professional o no, que tingui coneixement d'indis de violència exercida sobre infants o adolescents, té l'obligació de comunicar-ho **de manera immediata** a l'autoritat competent. Aquest deure és especialment

---

²⁶[https://www2.congreso.gob.pe/sicr/cendocbib/con4_uibd.nsf/7047D81C6046347905257F3E00776D95/\\$FILE/UNICEF-ObservacionesGeneralesDelComiteDeLosDerechosDelNino-WEB.pdf](https://www2.congreso.gob.pe/sicr/cendocbib/con4_uibd.nsf/7047D81C6046347905257F3E00776D95/$FILE/UNICEF-ObservacionesGeneralesDelComiteDeLosDerechosDelNino-WEB.pdf)

²⁷ <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2010-17392>

²⁸ https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2014-5947

²⁹ https://inefc.gencat.cat/web/.content/07_observatori/publicacions/informs/informEsport_9.pdf

exigent per a les persones que, per la seva activitat, tenen contacte habitual amb menors (monitoratge, tècnics esportius, coordinadors/es, etc.).

- **Mecanismes de comunicació accessibles:**

Les administracions públiques han de garantir canals segurs i confidencials perquè infants i adolescents puguin denunciar situacions de violència. El protocol del Consell es compromet a facilitar i divulgar aquests canals, com el **Telèfon de la Infància**.

- **Vigilància del contingut a internet i xarxes socials:**

Tota persona té el deure de comunicar l'existència de continguts a internet que puguin suposar una forma de violència o abús sobre infants i adolescents, tant si constitueixen delictes com si no, ja que l'àmbit d'internet i les xarxes socials és especialment sensible a aquest efecte.

- **Protecció de les persones informants:**

La llei garanteix la protecció de les persones que compleixen el seu deure de comunicació per afavorir un entorn lliure de represàlies i encoratjar la denúncia de situacions de risc.

- **Protocols i delegats de protecció:**

En l'àmbit esportiu i del lleure, és obligatori comptar amb:

- **Protocols d'actuació** davant casos de violència (assetjament, ciberassetjament, abús sexual, violència de gènere, autolesions, etc.).
- Una persona **Delegada de Protecció a la Infància i Adolescència**, encarregada de vetllar pel compliment d'aquests protocols, assessorar el personal implicat i ser referent per a infants, adolescents i famílies.

- **Certificat negatiu de delictes sexuals:**

És obligatori que **totes les persones que desenvolupin activitats amb contacte habitual amb menors**, ja sigui com a personal laboral, col·laborador/a extern/a o voluntari/a, acreditin **no haver estat condemnades per delictes contra la llibertat o la indemnitat sexuals** o de tràfic d'éssers humans.

- ➔ Codi civil publicat pel Reial decret de 24 de juliol de 1989 (BOE núm. 206, 25/07/1989).
- ➔ Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, de modificació parcial del Codi civil i de la Llei d'enjudiciament civil (BOE núm. 15, 17/01/1996).
- ➔ Llei orgànica 8/2015, de 22 de juliol, de modificació del sistema de protecció de la infància i de l'adolescència (BOE núm. 175, 23/07/2015).
- ➔ Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors (BOE núm. 11, 13/01/2000).
- ➔ Llei 26/2015, de 28 de juliol, de modificació del sistema de protecció de la infància i de l'adolescència (BOE núm. 180, 29/07/2015).

- ➔ Reial decret 1774/2004, de 30 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors (BOE núm. 209, 30/08/2004).
- ➔ Codi penal, amb la modificació de l'any 2015.³⁰ L'article 183.1 disposa que“ Aquell que realitzi actes de caràcter sexual amb un menor de setze anys serà castigat com a responsable de l'abús sexual amb pena de presó de dos a sis anys”.

Normativa catalana

- ➔ Estatut d'Autonomia de Catalunya.³¹
- ➔ Llei 14/2010, de 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència (DOGC núm. 5641, 02/06/2010).³² Estableix l'obligació dels poders públics de prendre totes les mesures necessàries per protegir infants i adolescents de qualsevol forma de maltractament i, especialment, de qualsevol forma de violència física, psíquica o sexual. També fa referència a la responsabilitat de la ciutadania de protegir els infants davant els maltractaments i respecte de l'obligació de col·laboració de les diverses administracions. L'article 8 disposa que tot infant o adolescent ha d'ésser protegit de qualsevol forma de maltractament (físic, psicològic, negligència, tracte indigne, explotació laboral, explotació i abús sexuals, corrupció, manipulació, mal ús de la seva imatge i qualsevol altra forma d'abús).
- ➔ Ordre BSF/331/2013, de 18 de desembre, per la qual s'aproven les llistes d'indicadors i factors de protecció dels infants i adolescents (DOGC núm. 6530, 30/12/2013).³³
- ➔ Acord de Govern 55/2017, de 25 d'abril, pel qual s'atribueix al número telefònic 116 111, Servei del Telèfon de la Infància (Infància Respon), l'atenció de casos d'assetjament en l'àmbit dels centres educatius, de ciberassetjament i d'abusos sexuals a infants i adolescents (DOGC núm. 7358, 27/04/2017).³⁴
- ➔ Llei 12/2009, de 10 de juliol, d'educació (DOGC núm. 5422, 16/07/2009).³⁵
- ➔ Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius (DOGC núm. 5686, 05/08/2010).³⁶
- ➔ Decret 279/2006, de 4 de juliol, sobre drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en els centres educatius no universitaris de Catalunya (DOGC núm. 4670, 06/07/2006).³⁷

³⁰ <https://www.boe.es/eli/es/lo/1995/11/23/10/con>

³¹ <https://www.boe.es/eli/es/lo/2006/07/19/6/con>

³² <https://portaljuridic.gencat.cat/eli/es-ct/l/2010/05/27/14>

³³ <https://portaljuridic.gencat.cat/eli/es-ct/o/2013/12/18/bsf331>

³⁴ Resultats i fitxa. Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya. Generalitat de Catalunya (gencat.cat)

³⁵ <https://portaljuridic.gencat.cat/ca/document-del-pjur/?documentId=480169>

³⁶ <https://dogc.gencat.cat/ca/document-del-dogc/?documentId=545262>

³⁷ <https://portaljuridic.gencat.cat/ca/document-del-pjur/?documentId=403808>

- ➔ Llei 11/2014, de 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgèneres i intersexuals i per a erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia (DOGC núm. 6730, 17/10/2014).³⁸
- ➔ Llei 17/2020, de 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista (DOGC núm. 8303, 24/12/2020).³⁹

En l'àmbit esportiu

- ➔ Decret legislatiu 1/2000, de 31 de juliol, pel qual s'aprova el Text únic de la Llei de l'esport (DOGC núm. 3199, 07/08/2000).⁴⁰
- ➔ Llei 3/2008, de 23 d'abril, de l'exercici de les professions de l'esport (DOGC núm. 5123, 02/05/2008).⁴¹
- ➔ Decret 267/1990, de 8 d'octubre de 1990, de regulació dels consells esportius (DOGC núm. 1368, 16/11/1990).⁴²
- ➔ Decret 55/2012, de 29 de maig, pel qual es modifica el Decret 58/2010, de 4 de maig, de les entitats esportives de Catalunya (DOGC núm. 6139, 31/05/2012).⁴³
- ➔ Pla estratègic d'esport escolar de Catalunya 2020-2030 (DOGC núm. 8342, 16/02/2021)⁴⁴

Protocols o guies d'actuació

- ➔ Protocol d'actuació entre els Departaments de Treball, Afers Socials i Famílies i d'Ensenyament, de prevenció, detecció, notificació, derivació i coordinació de les situacions de maltractament infantil i adolescent en l'àmbit educatiu (juliol 2016).⁴⁵
- ➔ Protocol marc d'actuacions contra el maltractament a infants i adolescents de Catalunya, del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies (signat per acord de Govern el 18 de juliol de 2017).⁴⁶
- ➔ Protocol de prevenció, detecció i intervenció en cas de conflicte greu amb l'alumnat, del Departament d'Ensenyament (juny 2018).⁴⁷
- ➔ Protocol d'actuació per garantir una intervenció coordinada en situacions de conflictes, assetjament escolar o comissió d'una infracció penal denunciada en

³⁸ <https://portaldogc.gencat.cat/utillsEADOP/PDF/6730/1376345.pdf>

³⁹ <https://portaldogc.gencat.cat/utillsEADOP/PDF/8303/1828756.pdf>

⁴⁰ <https://dogc.gencat.cat/ca/document-del-dogc/?documentId=224696>

⁴¹ <https://dogc.gencat.cat/ca/document-del-dogc/?documentId=490794>

⁴² <https://portaljuridic.gencat.cat/eli/es-ct/d/1990/10/08/267>

⁴³ <https://portaljuridic.gencat.cat/eli/es-ct/d/2012/05/29/55>

⁴⁴ <https://dogc.gencat.cat/ca/document-del-dogc/?documentId=893466>

⁴⁵ <http://xtec.gencat.cat/ca/centres/projeducatiu/convivencia/protocols/maltractament-infantil-adolescent/index.html>

⁴⁶ https://dretssocials.gencat.cat/web/.content/03ambits_tematics/07infanciaiadolescencia/DEST_columna_dreta/documents/Protocol-Marc-Maltractament-IA.pdf

⁴⁷ <http://xtec.gencat.cat/web/.content/centres/projeducatiu/convivencia/protocols/conflictcs-greus/documents/protocol-conflictcs-greus.pdf>

què estiguin implicats menors de catorze anys, signat entre el Departament de Benestar Social i Família i el Departament d'Ensenyament.⁴⁸

- ➔ Protocol d'actuació davant de qualsevol tipus de violència en l'àmbit educatiu (setembre 2023).⁴⁹
- ➔ Simulador del Mòdul de Suport a la Gestió de Risc (MSGR) o maltractament intrafamiliar d'infants i adolescents / [RUMI: Registre Unificat per al Maltractament Infantil].⁵⁰
- ➔ Guia La violència sexual a l'esport, del Consell Català de l'Esport (maig 2020).⁵¹
- ➔ Protocol marc per una intervenció amb la diligència deguda en situacions de violències masclistes, del Departament d'Igualtat i Feminismes (novembre 2022).⁵²

---

⁴⁸ <http://xtec.gencat.cat/ca/centres/projeducatiu/convivencia/protocols/conflicte-comissio-infraccio-penal/index.html>

⁴⁹ <https://educacio.gencat.cat/web/.content/home/departament/publicacions/protocols/actuacio-davant-violencia-ambit-educatiu/protocol-actuacio-davant-violencia.pdf>

⁵⁰ https://dretssocials.gencat.cat/ca/el_departament/proteccio-de-dades/infoaddicional/tractaments/registre-maltractament-infantil/index.html

⁵¹ https://esport.gencat.cat/web/.content/home/arees_dactuacio/esport_i_genere/publicacions/violencia/guia-violencia-sexual-esport-cat.pdf

⁵² <https://igualtat.gencat.cat/web/.content/Ambits/violencies-masclistes/coordinacio-treball-xarxa/protocol/Protocol-Marc-2022.pdf>

Document d'acceptació del protocol.

____, ____ de _____ de _____

En compliment del que s'estableix al protocol,

jo _____

amb DNI/NIE _____

en funció de les meves responsabilitats com a:

- Entrenador/entrenadora**
- Delegat/delegada**
- Especialista en l'àmbit de la salut** (metge/metgessa, psicòleg/psicòloga, fisioterapeuta, etc.)
- Membre de la junta directiva**
- Gerent**
- Director esportiu/directora esportiva**
- Personal administratiu o de serveis** (oficines, manteniment, etc.)

Signo aquest document com a comprovant d'haver llegit i de complir el que s'hi estableix.

Signants

Persona interessada Signatura Nom i cognoms	Responsable de l'entitat Signatura Nom i cognoms
DNI/NIE	DNI/NIE

En compliment de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (text de cada entitat sobre la llei de protecció de dades).

Informe tipus de recollida d'informació

Nom i cognoms de la persona que redacta l'informe:

Funció dins de l'entitat esportiva:

Relat de la informació recollida:

L'infant _____ relata que:

Valoro que aquesta informació és rellevant i per aquesta raó la faig arribar al delegat o delegada de protecció.

Signatura	Lloc i data

Notificació de situació de risc o desemparament de les entitats esportives

(https://dretssocials.gencat.cat/ca/ambits_tematicos/infancia_i_adolescencia/proteccio_a_la_infancia_i_ladolescencia/maltractaments_dinfants_i_adolescents/comunicacio_de_maltractaments_dinfants_i_adolescents/index.html)

Formulari de comunicació i denúncia de situació de violència

Comunicació dels fets que motiven la sol·licitud d'intervenció del delegat o delegada de protecció.

SOL·LICITANT

Nom i cognoms:	
DNI:	
Adreça postal:	
Adreça electrònica:	
Telèfon:	
Vinculació amb l'entitat esportiva:	

DADES DE LA PERSONA RESPECTE DE LA QUAL ES DEMANA LA INTERVENCIÓ

Nom i cognoms:	
Vinculació amb l'entitat esportiva:	

EXPLICACIÓ DELS FETS QUE MOTIVEN LA SOL·LICITUD DE LA COORDINADORA DE BENESTAR I PROTECCIÓ

Expliqueu els fets que motiven aquesta sol·licitud i que voleu posar en coneixement del delegat o delegada de protecció.

ALTRES CONSIDERACIONS

Feu constar qualsevol altra consideració que considereu convenient.

DOCUMENTACIÓ ADJUNTA. Adjunteu, si escau, documentació que fonamenti la petició.

Signatura Nom i cognoms	Lloc i data
----------------------------	-------------

Document de comunicat a la Fiscalia de Menors

A l'atenció de la FISCALIA

• Tarragona: fiscalia.menors.tarragona@xij.gencat.cat

DADES DEL O LA MENOR D'EDAT

Nom i cognoms:

Data de naixement:

Adreça:

Amb qui viu:

Nom i cognoms del pare, mare o tutors legals:

SITUACIÓ DETECTADA

Descripció dels fets que han motivat la comunicació per part del centre. Cal incloure la temporalitat i la data de la detecció.

ACCIONS DUTES A TERME PEL CENTRE DES DEL CONEIXEMENT DEL CAS

Amb qui i com us heu comunicat.

CONEIXEMENT DEL O LA MENOR I FAMÍLIA. ANTECEDENTS

Si ja heu treballat amb la família prèviament, Comissió Social del centre, informació dels Serveis Socials, entre altres.

Data	Signatura del representant legal de l'entitat	Segell de l'entitat

Serveis públics de suport, atenció i assessorament

Centre d'Atenció i Gestió de Trucades d'Urgència 112 Catalunya (Departament d'Interior i Seguretat Pública).

Servei universal, gratuït i permanent d'atenció a la ciutadania mitjançant trucades d'urgència que dona resposta immediata. La trucada d'emergència posa en marxa un procés per atendre-la amb la màxima eficàcia i velocitat possibles.

<http://112.gencat.cat/ca/inici/>

Línia telefònica 116 111 Infància Respon (Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència, DGAIA).

Telèfon confidencial i permanent que té l'objectiu de prevenir i detectar els maltractaments d'infants i adolescents posant especial atenció en els casos d'assetjament a les escoles, ciberassetjament, violència masclista en adolescents i abusos sexuals. Mitjançant aquest servei, la DGAIA posa en marxa l'activació dels protocols que corresponguin i mobilitza l'equip al qual li pertoca actuar.

Contacte:

infanciarespon.dretssocials@gencat.cat

https://dretssocials.gencat.cat/ca/ambits_tematicos/infancia_i_adolescencia/proteccio_a_la_infancia_i_ladolescencia/maltractaments_dinfants_i_adolescents/infancia_respon/telefon_infancia_respon_116_111/

Serveis d'intervenció especialitzada (Departament d'Igualtat i Feminisme).

Els SIE són serveis d'intervenció especialitzada que ofereixen atenció a les dones que es troben en situació de violència masclista i als seus fills i filles.

<https://igualtat.gencat.cat/ca/ambitsdactuacio/violencies-masclistes/serveisdintervencio-especialitzada-en-violenciamasclista-SIE-/>

Xarxa SAI, serveis d'atenció integral (Departament d'Igualtat i Feminisme).

La Xarxa de Serveis d'Atenció Integral LGBTI de Catalunya és un servei integral, de qualitat i de proximitat per a persones que pateixin, hagin patit o estiguin en risc de discriminació o violència per orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere.

<https://igualtat.gencat.cat/ca/ambitsdactuacio/lgbti/xarxa-sai/>

Consell Català de l'Esport (Departament d'Esports). Assessorament a entitats esportives i a persones vinculades amb l'esport sobre qüestions relacionades amb la protecció d'infants i adolescents en els diversos àmbits esportius.

<http://esport.gencat.cat/ca/inici/>

Fiscalia

Província de Tarragona*

Fiscalia de Tarragona

Av. President Lluís Companys, 10

43005 Tarragona

Telèfon: 977 920 100

fiscalia.menors.tarragona@xij.gencat.cat

* Des d'aquest telèfon es deriva la trucada a la Fiscalia de Protecció de Menors.

Unitat de Suport a l'Alumnat en Situació de Violència, USAV (Direcció General d'Alumnat. Departament d'Educació i Formació Professional)

La USAV és una unitat que acull totes les verbalitzacions que estigui vivint o hagi viscut l'alumnat, tant dins com fora del centre educatiu. Així mateix, s'inicia tot el circuit i es contacta amb el centre educatiu per acompanyar-lo en l'abordatge d'aquesta violència mitjançant l'activació dels protocols corresponents.

<https://xtec.gencat.cat/ca/alumnat/violencies/usav/>

Contacte: usav.educacio@gencat.cat

Tel.: 900 923 098

Oficines d'atenció a les víctimes del delictes (Departament de Justícia i Qualitat Democràtica)

<https://web.gencat.cat/ca/adreces-i-telefonos/index.html?codi=17174&jq=200001>

Hospitals

<https://catsalut.gencat.cat/ca/centres-sanitaris/cercador/index.html>

Glossari

Agressió sexual

És un atemptat contra la llibertat sexual d'una altra persona utilitzant violència o intimidació. És un delicte inclòs al Codi penal dins del títol de delictes contra la llibertat i la indemnitat sexuals.

Assetjament

Comportament no desitjat d'una persona que té com a propòsit o produeix l'efecte d'atemptar contra la dignitat de la persona i crear-li un entorn intimidatori, hostil, degradant, humiliant o ofensiu. La LOPIVI estableix que els protocols contemplin actuacions específiques quan l'assetjament tingui com a motivació la discapacitat, problemes greus del neurodesenvolupament, problemes de salut mental, l'edat, prejudicis racistes o per lloc d'origen, l'orientació sexual, la identitat o l'expressió de gènere. D'igual manera, aquests protocols han de contemplar actuacions específiques en cas que l'assetjament es dugui a terme a través de les noves tecnologies o de dispositius mòbils i s'hagi menyscabat la intimitat, la reputació o el dret a la protecció de dades personals de les persones menors d'edat.

Assetjament entre menors d'edat o bullying

Conducta de maltractament psicològic i/o físic, en el marc escolar, d'un alumne o alumna o un grup d'alumnes a un altre de manera continuada. Els aspectes clau que caracteritzen el fenomen són: l'efecte d'atemptar contra el dret i el benestar d'un infant o un adolescent, el desequilibri de poder en favor de la persona agressora i la repetició en el temps d'aquests comportaments.⁵³ Més enllà de l'entorn escolar, el bullying pot tenir lloc en qualsevol context en què infants i adolescents estiguin junts i interaccionin, inclosos els espais de pràctica esportiva.⁵⁴

Assetjament per raó d'orientació sexual, d'identitat de gènere

La Llei 11/2014, de 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per a erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia,⁵⁵ descriu aquests assetjament com qualsevol comportament basat en l'orientació sexual, la identitat de gènere o l'expressió de gènere d'una persona que tingui la finalitat o provoqui l'efecte d'atemptar contra la seva dignitat o la seva integritat física o psíquica o de crear-li un entorn intimidador, hostil, degradant, humiliant, ofensiu o molest. Exemples de conductes d'assetjament per raó de l'orientació sexual, la identitat de gènere o l'expressió de gènere són les bromes ofensives, l'aïllament, la ridiculització i el menyspreu de les habilitats i les capacitats per raó d'orientació, identitat o expressió

---

⁵³ Olweus, D. (2006). Conductas de acoso y amenaza entre escolares (3a ed.). Morata

⁵⁴ Shannon, C. S. (2013). «Bullying in recreation and sport settings: Exploring risk factors, prevention efforts, and intervention strategies». *Journal of Park & Recreation Administration*, 31(1), 15-33

⁵⁵ <https://portaljuridic.gencat.cat/eli/es-ct/l/2014/10/10/11>

de gènere. En aquest tipus d'assetjament hi ha diferents tipus de discriminacions, però també hi pot haver un assetjament actiu, de persecució física, o d'assetjament continu a través de les xarxes.

Assetjament per raó de sexe

Qualsevol comportament dut a terme en funció del sexe d'una persona, amb el propòsit o l'efecte d'atemptar contra la seva dignitat i de crear un entorn intimidador, degradant o ofensiu.⁵⁶

Exemples de conductes d'assetjament per raó de sexe són les bromes ofensives, l'aïllament, la ridiculització i el menyspreu de les habilitats i les capacitats per raó de sexe.

Assetjament sexual

Qualsevol comportament, verbal o físic, de naturalesa sexual que tingui el propòsit o produeixi l'efecte d'atemptar contra la dignitat d'una persona, en particular quan es crea un entorn intimidador, degradant o ofensiu.⁵⁷ Exemples de conductes d'assetjament sexual són les bromes sexuals ofensives i fora de lloc en un ambient esportiu, comentaris sexuals sobre fantasies, activitats sexuals, comentaris sobre el cos de l'altra persona fent referència a atributs sexuals, l'apropament físic no desitjat i intencional, el contacte intencional, la demanda de favors sexuals, les invitacions a quedar-se sols o a sortir, l'ús de les xarxes socials amb enviament de notes i imatges de contingut sexual, entre altres.

Ciberassetjament

Assetjament que s'exerceix a través de plataformes virtuals en l'entorn del ciberespai. Inclou agressions digitals com la difamació, el control, la usurpació de perfils, la sostracció de contrasenyes o la pornografia de revenja, entre altres.

Ciberassetjament pedòfil o grooming

Ciberdelicte en què una persona, valent-se sovint d'una identitat falsa, estableix una relació afectiva amb un infant amb l'objectiu d'obtenir-ne imatges de contingut sexual o d'abusar-ne o agredir-lo sexualment.

Diligència deguda

Obligació dels poders públics d'adoptar mesures legislatives i de qualsevol altre ordre per actuar amb l'agilitat i l'eficiència necessàries amb vista a prevenir, investigar,

---

⁵⁶ <https://www.boe.es/eli/es/lo/2007/03/22/3/con>

⁵⁷ <https://www.boe.es/eli/es/lo/2007/03/22/3/con>

perseguir, castigar i reparar adequadament els actes de violència masclista i protegir-ne les víctimes.⁵⁸

Difusió no consentida d'imatges íntimes o sexpreading

Difusió, generalment a través d'internet, de fotografies o enregistraments audiovisuals de contingut sexual o íntim d'una persona sense el seu consentiment.

Explotació laboral

Situació en què s'utilitza l'infant en edat no laboral per a treballs amb els quals s'obté qualsevol tipus de guany; aquesta situació pot anar des de feines físiques dures fins a la utilització passiva o activa per a mendicitat. Si es detecta, s'ha de posar en coneixement dels serveis socials.

Explotació sexual

Situació en què l'infant és obligat o induït a realitzar activitats de prostitució i/o pornografia. En cas de detectar-se, s'ha de posar en coneixement dels serveis socials.

Maltractament físic

Qualsevol acció no accidental que provoqui o pugui provocar als infants i adolescents danys físics o malalties.

Maltractament institucional

Maltractament provocat per qualsevol legislació, programa, servei, actuació o procediment que provingui de poders públics o privats i de les seves actuacions, quan vulnereu els drets bàsics d'infants o adolescents.

Maltractament per negligència i abandonament

Es produeix quan les necessitats bàsiques de l'infant o adolescent (físiques, socials o psicològiques) no són ateses de manera temporal o permanent: l'alimentació, la higiene, l'atenció mèdica, l'educació, la roba, la vigilància, la seguretat, etc.

Maltractament psicològic o emocional

Situació crònica amb actuacions o privacions que provoquen en l'infant o adolescent sentiments negatius envers la pròpia autoestima i li limiten les iniciatives que té (menyspreu continuat, refús verbal, insult, intimidació, discriminació, etc.). Es distingeix el que es pot produir per conductes actives d'una persona adulta (rebutjar, aïllar, terroritzar, corrompre, etc.), i llavors es parla de maltractament emocional, del que es produeix per l'omissió de conductes (ignorar), i en aquest cas és abandonament emocional.

---

⁵⁸ <https://igualtat.gencat.cat/web/.content/Ambits/violencies-masclistes/coordinacio-treball-xarxa/protocol/Protocol-Marc-2022.pdf>

Menor d'edat

Tot ésser humà menor de divuit anys d'edat, llevat que, en virtut de la llei que li sigui aplicable, hagi assolit abans la majoria d'edat.⁵⁹

Mesures cautelars

Constitueixen accions provisionals que s'adopten per protegir l'interès general, ordinàriament en el si d'un procediment, però també amb caràcter previ a la instrucció quan hi ha raons d'urgència. Es tracta d'evitar que mentre s'instrueix i acaba un procediment puguin mantenir-se situacions que minvin o eliminin l'eficàcia real de la decisió o resolució que finalment hagi de ser adoptada. Es tracta d'accions preventives que tenen com a objecte separar la persona adulta dels infants o els adolescents que han estat víctimes de violència i també de la resta de menors d'edat de l'entitat.

Pornodivulgació de revenja o revenge porn

Difusió no consentida d'imatges íntimes, sovint amb voluntat de xantatge o humiliació, en què el material divulgat ha estat enregistrat prèviament amb el consentiment de la víctima per la mateixa persona que en fa difusió, generalment en el marc d'una relació sentimental o sexual.

Submissió quimicofarmacèutica

Situació en què, sense necessitat mèdica, se sotmet l'infant a qualsevol tipus de substància, la qual cosa l'incapacita perquè pugui desenvolupar la seva autonomia, la resistència o el control.

Síndrome de Münchhausen per poders

Es produeix quan els progenitors, els tutors o les persones cuidadores simulen malalties de l'infant, provoquen contínues exploracions mèdiques o ingressos hospitalaris i al·leguen símptomes ficticis de manera activa.

Tràfic d'éssers humans

Acció de captar, transportar o acollir persones, sovint aprofitant-se d'una situació de vulnerabilitat, per mitjà de l'amenaça, l'engany, l'ús de la força o el pagament a algú amb autoritat sobre les víctimes, amb la finalitat d'explotar-les. En cas de detectar-se, cal seguir el Protocol de protecció de les víctimes de tràfic d'éssers humans a Catalunya.

---

⁵⁹ <https://igualtat.gencat.cat/web/.content/Ambits/violencies-masclistes/coordinacio-treball-xarxa/protocol/Protocol-Marc-2022.pdf>

Victimització secundària

La victimització secundària fa referència a la mala atenció o atenció inadequada que rep la víctima per part del sistema penal i institucions de la salut i la policia, entre altres, per les repetides situacions per les quals ha de passar després d'haver estat afectada per maltractament, fet que la perjudica psicològicament i emocionalment de manera més profunda i traumàtica.

Violència⁶⁰

Tota acció, omissió o tracte negligent que priva les persones menors d'edat dels seus drets i benestar, que amenaça o interfereix el seu desenvolupament físic, psíquic o social ordenat, amb independència de la forma i el mitjà de comissió, inclosa la que es duu a terme per mitjà de les tecnologies de la informació i la comunicació, especialment la violència digital. En tot cas, s'entén per violència el maltractament físic, psicològic o emocional, els càstigs físics, humiliants o denigrants, el descuit o el tracte negligent, les amenaces, les injúries i les calúmnies, l'explotació, les agressions i els abusos sexuals, la corrupció, l'assetjament escolar, l'assetjament sexual, el ciberassetjament, la violència de gènere, la mutilació genital, el tràfic d'éssers humans amb qualsevol fi, el matrimoni infantil, la pornografia no consentida o no sol·licitada, l'extorsió sexual, la difusió pública de dades privades, i també la presència de qualsevol comportament violent en el seu àmbit familiar.

Violència masclista

Violació dels drets humans per mitjà de la violència que s'exerceix contra les dones com a manifestació de la discriminació i de la situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones i que, produïda per mitjans físics, econòmics o psicològics, incloses les amenaces, les intimidacions i les coaccions, té com a resultat un dany o patiment físic, sexual o psicològic, tant si es produeix en l'àmbit públic com en el privat.⁶¹

En aquest àmbit s'inclouen formes específiques que afecten especialment a nenes i adolescents com ara:

- ➔ **Matrimoni forçat:** unió de dues persones en la qual almenys una d'elles (generalment la dona) no ha atorgat el seu ple i lliure consentiment (a l'Estat espanyol legalment es pot consentir a partir dels 16 anys, si s'està emancipat, i entre els 14 i 16 anys en cas que hagin obtingut una dispensa judicial), sinó que ha estat pressionada físicament, sexualment, emocionalment i/o psicològicament per la seva família i el seu entorn de referència. Si el matrimoni forçat es produeix quan un o tots dos contraents són menors de 18 anys, també s'anomena matrimoni prematur.

---

⁶⁰ Llei orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència davant la violència. <https://www.boe.es/eli/es/lo/2021/06/04/8>

⁶¹ <https://portaldogc.gencat.cat/utillsEADOP/PDF/8303/1828756.pdf>

- Mutilació genital femenina: nom genèric donat a les pràctiques que impliquen l'extirpació total o parcial dels genitals externs femenins o altres agressions als òrgans genitals de les dones per raons culturals, religioses o d'altres tipus amb finalitat no terapèutica.

Violència sexual ⁶²

Es consideren violències sexuals els actes de naturalesa sexual no consentits o que condicionen el lliure desenvolupament de la vida sexual en qualsevol àmbit públic o privat, la qual cosa inclou l'agressió sexual, l'assetjament sexual i l'explotació de la prostitució aliena, així com tots els altres delictes previstos al Títol VIII del Llibre II de la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi penal, orientats específicament a protegir persones menors d'edat. Cal tenir present que el consentiment dels infants i els adolescents menors de 16 anys no és vàlid legalment i, per tant, el consentiment no és l'element definidor de l'agressió sexual a persones menors d'edat.

També es consideren violències sexuals les comeses en l'àmbit digital, la qual cosa comprèn la difusió d'actes de violència sexual a través de mitjans tecnològics, la pornografia no consentida i l'extorsió sexual. També es consideren violències sexuals les conductes amb impacte en la vida sexual com són la mutilació genital femenina, el matrimoni forçat, l'assetjament amb connotació sexual i el tràfic amb finalitats d'explotació sexual.

La violència sexual i els abusos sexuals⁶³ es defineixen com a qualsevol acte de naturalesa sexual no consentit per les dones, inclosa l'exhibició, l'observació i la imposició, per mitjà de violència, d'intimidació, de prevalença o de manipulació emocional, de relacions sexuals, amb independència que la persona agressora pugui tenir amb la dona o la menor una relació conjugal, de parella, afectiva o de parentiu.

---

⁶² <https://www.boe.es/eli/es/lo/2022/09/06/10/con>

⁶³ <https://portaljuridic.gencat.cat/ca/document-del-pjur/?documentId=491383>